

Strålningsnivå och till vatten deponerad strålningsenergi utanför kapslar i slutförvar

Klas Lundgren

ASEA-ATOM 1978-05-29

STRÅLNINGSNIVÅ OCH TILL VATTEN DEPONERAD
STRÅLNINGSENERGI UTANFÖR KAPSLAR I
SLUTFÖRVARET

Klas Lundgren
ASEA-ATOM 1978-05-29

Denna rapport utgör redovisning av ett arbete som utförts på uppdrag av KBS. Slutsatser och värderingar i rapporten är författarens och behöver inte nödvändigtvis sammanfalla med uppdragsgivarens.

I slutet av rapporten har bifogats en förteckning över av KBS hittills publicerade tekniska rapporter i denna serie.

STRÅLNINGSNIVÅ OCH TILL VATTEN
DEPONERAD STRÅLNINGSENERGI UTAN-
FÖR KOPPARKAPSEL INNEHÅLLANDE UT-
BRÄNDA BWR-BRÄNSLESTAVAR SAMT UTAN-
FÖR BLYKAPSEL INNEHÅLLANDE AVFALL
FRÅN UPPARBETNING.

Klas Lundgren

AB ASEA-ATOM 78-05-29

1978-05-29

RADIATION FIELD AND ENERGY DEPOSITION
 IN WATER OUTSIDE A CAPSULE OF COPPER
 CONTAINING SPENT FUEL RODS AND OUTSIDE
 A CAPSULE OF LEAD CONTAINING WASTE FROM
 REPROCESSING

K Lundgren

Summary

The radiation field outside a capsule of copper containing approximately 500 spent BWR fuel rods has been calculated. An average burnup of 30 000 MWd/tU and a cooling time of 40 years have been assumed. Neutrons from transuranic elements and photons from fission products contribute to the dose-rate. On the surface of the capsule the gamma dose-rate will be of the order of 17 mrem/h and the neutron dose-rate 40 - 95 mrem/h.

Interacting with water, ionizing radiation produces free radicals and oxygen. Energy deposition in water outside the above capsule of copper has been calculated to be $1 \cdot 10^{18}$ and $3 \cdot 10^{19}$ MeV, summed up to 10^4 and 10^6 years, respectively. The maximum theoretical amount of copper that could corrode is 17 g up to 10^4 years. In reality, the amount will certainly be much less. The neutron and gamma energy deposition in water in the event of any water getting inside the capsule, has also been calculated. Deposition rate after a cooling time of 40 years will be approximately $1.5 \cdot 10^{14}$ eV/g H₂O, and energy deposition, summed up to 10^4 and 10^6 years, will be $2 \cdot 10^{23}$ and $9 \cdot 10^{23}$ eV/g H₂O, respectively. This is true when the water is not in direct contact with the fuel material. If the reverse is true, there are also contributions from α - and β -radiation.

1978-05-29

Energy deposition in water outside a capsule of lead containing waste from reprocessing has also been calculated and the result is $1 \cdot 10^{18}$ and $3 \cdot 10^{19}$ MeV, summed up to 10^4 and 10^6 years, respectively (assumed a cooling time of 40 years before storage). The capsule is assumed to have a cladding of titanium, so that the lead cannot corrode unless the cladding is penetrated. In that case, the maximum theoretical amount of lead that could corrode will be 28 g up to 10^4 years. In reality, the amount will certainly be much less.

Distribution TK TK Lönnerberg Wedholm T Hannerz Hydén TR KVE KTC TQB TQB Nordesjö RF RFC KUB3	Från/From	Datum/Date	Reg.	Sida Page
	RFC	78-02-17	3840	1
	Författare/Author		K Lundgren 6021	
Granskad/Examined		Godkänd/Approved		

Titel/Title

SLUK - Förvaring av 498 blyingjutna BWR-bränslestavar
i kopparkapsel - Strålskärmsberäkningar

Sammanfattning/Abstract

I föreliggande rapport redovisas de strålskärmsberäkningar som gjorts för avfallsbehållaren för utbränt kärnbränsle. Beräkningsförutsättning har varit, att 498 BWR-bränslestavar (motsvarar ca 1.6 ton UO₂) placeras, omgivna av blysmälta, i en kopparkapsel med godstjockleken 200 mm. Medelutbränningen har förutsatts vara ca 30 000 MWd/tU. Avklingningstiden är satt till 40 år.

Till dosraten på ytan av kopparbehållaren bidrar neutroner från transuranerna med större del än gammastrålningen från klyvningsprodukterna. På ytan av behållaren i höjded mitt för bränslet blir gammadosraten 17 mrem/h medan neutrondosraten blir 40 - 95 mrem/h. Motsvarande värden 1 m utanför behållaren blir 4.6 resp 11 - 26 mrem/h.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Övertryckelse härav beivras med stöd av gällande lag. **ASEA-ATOM**
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. **ASEA-ATOM**

Innehållsförteckning

1. Beräkningsförutsättningar.
2. Gammakällstyrkor.
3. Neutronkällstyrkor.
4. Beräkning av dosrat utanför behållaren.
  - 4.1 Beräkning av gammadosrat.
  - 4.2 Beräkning av neutronsosrat.
5. Referenser.
6. Diagram.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. **ASEA-ATOM**

This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. **ASEA-ATOM**

1

Beräkningsförutsättningar

Förutsättning har varit, att stavar från utbränt BWR-bränsle placeras i cylindrisk behållare av koppar. Bränslets medelutbränning skall vara ca 30 000 MWd/tU och stavar svarande mot ca 1.6 ton UO₂ antas få plats i en behållare. 40 år antas förflyta mellan uttagandet ur reaktorn och placering i behållare. Resterande utrymme i behållaren förutsättes bli fyllt med bly innan behållaren förslutes.

Nedanstående beräkningar gäller för 498 BWR-stavar placerade i behållare med geometri enl nedanstående fig 1. Kopparbehållarens godstjocklek har förutsatts vara 200 mm.

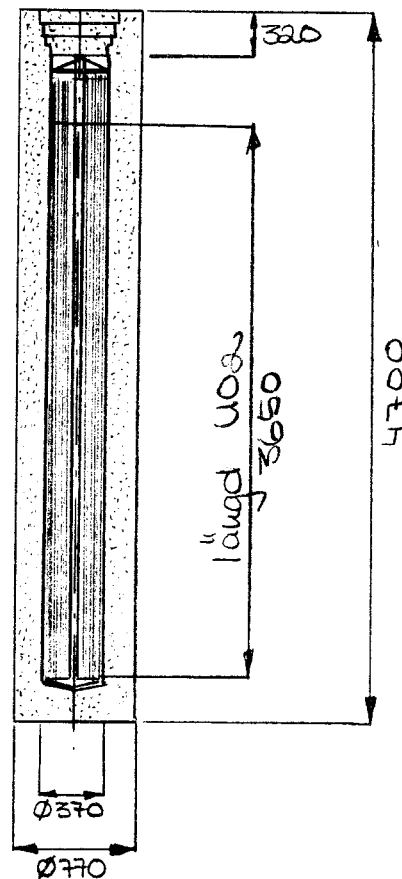

Fig 1 Beräkningsgeometri

2

Gammakällstyrkor

Klyvningsprodukternas gammakällstyrkor är tagna ur datorkörning för Forsmark 1-bränslet med datorprogrammet BEGA-FIP, referens 1. De använda värdena svarar mot 5 års reaktordrift, utbränningen 34 000 MWd/tU samt avklingningstiden 40 år.

Demo, handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigas användas. Övertiädelte ädrov beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. ASEA-ATOM

Klyvningsprodukternas gammakällstyrkor för uppställningen enl fig 1, svarande mot medeldensiteten UO_2 4.19 g/cm³, redovisas i nedanstående tabell 1.

Tabell 1 Klyvningsprodukternas gammakällstyrkor (MeV/cm³, s) vid avklingningstiden 40 år

E (MeV)	0.14	0.66	0.78	1.16	1.60
S _v (MeV/cm ³ , s)	9.56(6)	3.05(9)	3.23(7)	1.09(8)	3.91(6)

De tunga nuklidernas bidrag till gammakällstyrkan har beräknats med hjälp av de beräkningsresultat som utgör underlag för referens 2. Vid avklingningstiden 40 år är dessa små i jämförelse med de i tabell 1, varför de ej medtagits.

Inducerad aktivitet i kapslingsmaterial och i fjädermaterial i fissionsgasutrymmet beräknas i referens 3. Till detta kommer aktiviteten i crudlagret som medföljer på ytan av kapslingen. Vid avklingningstiden 40 år är de resulterande gammakällstyrkorna små i jämförelse med de enl tabell 1, varför de ej medtagits.

3 Neutronkällstyrkor

För bränsle med relativt låg utbränning (<20 000 MWd/tU) utgör klyvningsprodukternas gammastrålning det dimensionerande bidraget vid strålskärmsdimensionering av transportflaskor och dylikt. Då bränsle från lättvattenreaktorer kommer upp i utbränningsnivåer i intervallet 20 000 - 40 000 MWd/tU innehåller det en tillräcklig mängd transuraner, så att strålskärmsbehovet av neutronkällor blir signifikativt. Detta observeras och analyseras bl a i referens 4.

Vissa transuraner har tillräckligt kort halveringstid för spontan fission för att ge upphov till ett avsevärt neutronflöde om nuklidkoncentrationen är tillräckligt stor. En ytterligare källa till neutroner är (α, n)-reaktioner med syret i UO₂-bränsle.

I referens 4 visas, att för bränsle med utbränning >20 000 MWd/tU så är det huvudsakligen nukliderna Cm-242 och Cm-244 som bidrar till neutronkällstyrkan. Då Cm-242 har relativt kort halveringstid (T_{1/2} = 163 d) återstår efter 40 års avklingning huvudsakligen Cm-244 (T_{1/2} = 17.6 y).

För att uppskatta nuklidmassorna Cm-242 och Cm-244 som funktion av utbränningen har datorprogrammet PHOENIX, referens 5 använts. Som anrikning har valts 2.75 %, vilket är det normala för ersättningsbränsle i BWR. 4 olika beräkningar har utförts, dels 3 pin-cellberäkningar för voiderna 0,50 resp 70 %, dels en patronberäkning för voiden 50 %.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

I referens 4 anges omvandlingsfaktorer från nuklidmassa till neutronkällstyrka för nukliderna Cm-242 och Cm-244. Dessa faktorer har använts för att omräkna de med PHOENIX framtagna nuklidmassorna till neutronkällstyrkor. Dessa redovisas i diagram 1 och 2 för Cm-242 resp Cm-244. Som jämförelse har inlagts de resultat som redovisas i referens 4. Dessa resultat redovisas som band, vilket säges svara mot osäkerheten p g a variation i anrikning, driftbetingelser och spektrum i BWR och PWR. Som framgår av diagrammen överensstämmer våra resultat någorlunda väl med dessa band.

På mitten av en pinne med medelutbränningen 30 000 MWd / tU är den lokala utbränningen uppskattningsvis 34 000 - 35 000 MWd/tU. Voidhalten har varit ca 50 %. Som redan tidigare sagts återstår efter 40 års avklingning huvudsakligen Cm-244. Med hjälp av diagram 2 har vi uppskattat neutronkällstyrkan från Cm-244 till 250 - 600 n/g UO₂, s. Därvidlag har vi tagit större hänsyn till våra egna beräkningar än till de enl referens 4. Vald anrikning och voidhalt bör vara representativt för de BWR-bränslestavar som skall lagras. Vald bandbredd, svarande mot drygt en faktor 2, tänkes då främst stå för osäkerheten i grunddata. Om hänsyn tas till 40 års avklingning samt antages medeldensiteten UO₂ 4.19 g/cm³ erhålles neutronvolymkällstyrkan 220 - 520 n/cm³, s.

För nukliden Cm-244 dominerar neutronbidraget från spontan fission över bidraget från (α, n)-reaktionen i syre. (95 % resp 5 %). Fissionsspektrum och spektrum för (α, n)-neutronerna har erhållits från referens 6.

4 Beräkning av dosrat utanför behållaren

Gamma- och neutrondosrater radiellt utanför kopparbehållaren har beräknats. Beräkningarna beskrivs mera ingående i nedanstående avsnitt 4.1 och 4.2. Gammadosraten på ytan av kopparbehållaren har beräknats till 17 mrem/h. Gammadosraten 1 m från behållaren blev 4.6 mrem/h. Motsvarande resultat för neutrondosraten blev 40 - 95 mrem/h resp 11-26 mrem/h. Den totala dosraten blir då 57-110 mrem/h på ytan av behållaren samt 16-310 mrem/h 1 m från behållaren. Ovanstående dosrater gäller i höjded med för behållaren.

Dosraten axiellt ovan behållaren har ej beräknats. Det relativt tjocka locket (ca 32 cm Cu) samt ca 25 cm blyfyllning över ök UO₂ medför, att dosraten ovan locket bör vara maximalt av storleksordningen 1 mrem/h.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delges annan eller ejst obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imported to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

4.1

Beräkning av gammadosrat

Gammatransportberäkningarna har utförts med punktkärne-
koden CYLGAM, referens 7. Den cylindriska källregionen,
har homogeniserats och därvid erhöles:

UO ₂	4.19 g/cm ³
Zr ²	0.90 "-
Cu	0.20 "-
Pb	4.70 "-

Med spektrum och volymkällstyrkor enl tabell 1 erhöles
följande dosrater:

På kopparbehållaren	17 mrem/h
0.5 m från behållaren	7.2 "-
1.0 m från behållaren	4.6 "-

4.2

Beräkning av neutrondosrat

Neutrontransportberäkningarna har utförts med den endimen-
sionella S_n-koden DTF-IV, referens 8.

Kondensering av mikroskopiska tvärsnitt till gruppdito
har gjorts med datorprogrammet MICO, referens 9. Till
programmet har använts härd fysikprogrammet BUXY:s 69-
gruppsbibliotekstape, se referens 10. Vid homogeniseringen
av källregionen har samma densiteter som i avsnitt 4.1 an-
vänts. För de tunga nukliderna har följande sammansättning
använts:

U-235	0.030 g/cm ³
U-236	0.013 "-
U-238	3.594 "-
Pu-239	0.026 "-
Pu-240	0.009 "-
Pu-241	0.006 "-

Neutronspektret har indelats i 16 grupper. Energigränser
och motsvarande BUXY-grupper framgår av nedanstående ta-
bell 3. Vid grupp-kondenseringen har spektret beräknats i
MICO med hjälp av diffusionsteori. Hänsyn har därvid tagits
till källregionens buktighet. Grupptvärsnitt för koppar-
skärmen samt i den blyfyllda kopparcentrumstaven har be-
räknats i MICO med samma spektrum som källregionen.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller
delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Övertredelse härav be-
ivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the
contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for
any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. ASEA-ATOM

Tabell 3 Gruppstruktur använd i MICO och DTF-IV för kopparskärm

Energigrupp nr	Motsvarande BUXY-grupper	Energigränser eV
1	1	6.07(6)-10.0(6)
2	2	3.68(6)-6.07(6)
3	3	2.23(6)-3.68(6)
4	4	1.35(6)-2.23(6)
5	5	821(3)-1.35(6)
6	6	500(3)- 821(3)
7	7	303(3)- 500(3)
8	8	183(3)- 303(3)
9	9	111(3)- 183(3)
10	10	67.3(3)- 111(3)
11	11	40.9(3)-67.3(3)
12	12	24.8(3)-40.9(3)
13	13	15.0(3)-24.8(3)
14	14	9.12(3)-15.0(3)
15	15-20	367 -9.12(3)
16	21-69	0 - 367

Vid beräkningen med DTF-IV har antagits randvillkoren reflektion i centrum samt vakuum utanför behållaren. Cylindergeometri är förutsatt.

DTF-IV ger utskrift i varje definierad zon av neutronflödestätheten ($n/cm^2, s$). För att erhålla dosrat (mrem/h) har omvandlingsfaktorer ur referens [1] använts. Följande dosrater erhöles (med neutronvolymkällstyrkan 220-520 $n/cm^3, s$):

På kopparbehållaren	40-95 mrem/h
0.5 m från behållaren	17-41 "-
1.0 m från behållaren	11-26 "-

5

Referenser

1. BEGAFIP
Forsmark - Fissionsproduktaktivitet vid olika avklingningstider (74-01-15) (datorkörning).
2. K Lundgren
Deponerad strålningsenergi utanför kopparkapsel innehållande 499 bränslestavar omgivna av bly
PM RF 78-27 (1978)
3. K Lundgren
Beräkning av neutroninducerad aktivitet i konstruktionsmaterial i bränslestavknippe
PM RF 78-48 (1978)

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Övertiödelste härov be-
 trivas med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the
 contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for
 any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

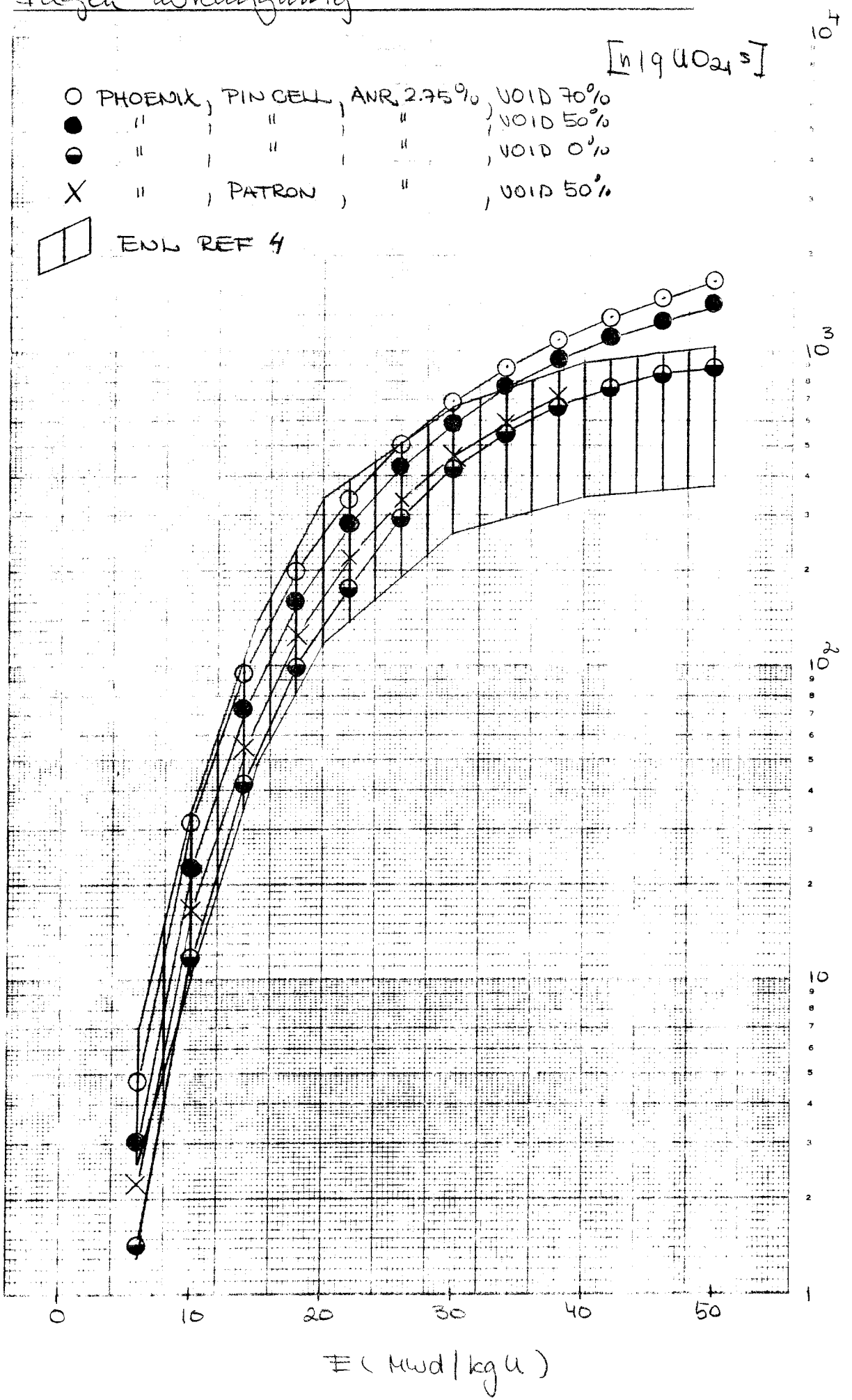
4. H S Bailey et al
Neutron shielding problems in the shipping of high burnup thermal reactor fuel
Nuclear Technology, vol 17, March 1973, s 217-224.
5. R Stamm'ler et al
The PHOENIX computer program for fuel assembly and pin cell calculations
PM RCA 77-12 (1977).
6. S J Remshaw, E E Ketchen
Curium Data Sheets
ORNL-4357, Oak Ridge National Laboratory (1969).
7. K Lundgren
CYLGAY, CYLGAM och GAMEN - FORTY-program för gammatransportberäkningar runt cylindriska källfördelningar
TR RF 75-194 (1975).
8. Rune Håkansson
Instruktion för användande av DTF-IV AE-rapport TPM-FFX-110 (1969).
9. P Behrenz
Ny version av MICO-programmet R41010
PM RC 75-57 (1975).
10. M Edenius
Data available on the BUXY 69-group library tape
AE-rapport RF 71-187 BUXY-36 (1971).
11. J Elkert
Strålskärmsfysik
Studsviks högskolekompendier 2 (1971).

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överrättelse härov beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

SLUK - Neutronkällstyrka från Cu-242 som funktion av utbränningen

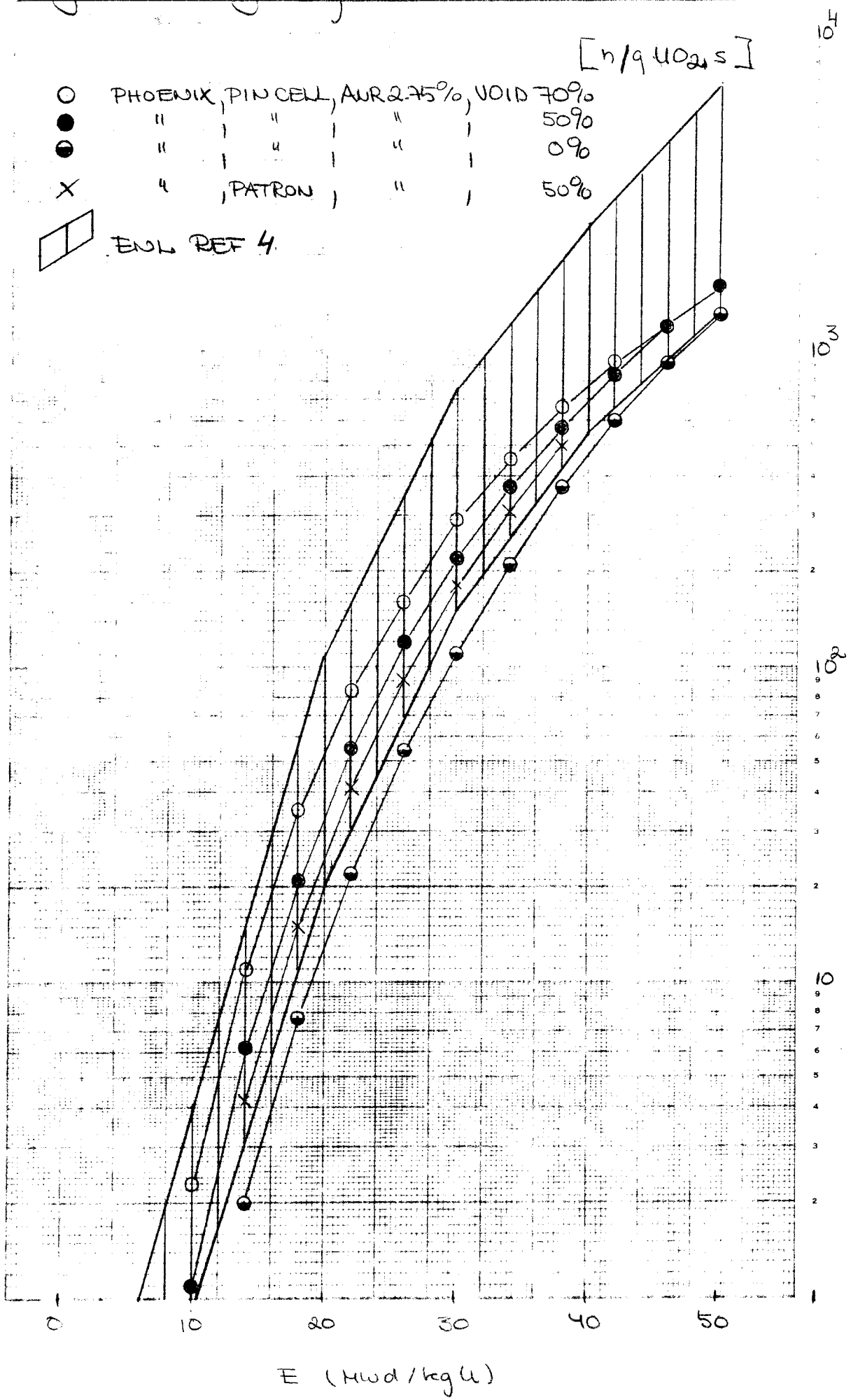
diagram 1

Trogen avklingning

SLIK - Neutronkällstyrka från Cm-244
 som funktion av utbränningen
 Ingen avklingning.

diagram

Distribution KBS (10)	Från/From	Datum/Date	Reg.	Page
	RFC	78-01-23	3840	Sida 1
	Författare/Author			
K Lundgren 6021		W		
Granskad/Examined		Godkänd/Approved		
JL		JL		

Titel/Title
Deponerad strålningsenergi utanför kopparkapsel innehållande 499 utbrända bränslestavar omgivna av bly

Sammanfattning/Abstract

Den joniserade strålning som tränger ut genom kopparkapselns yta ger genom radiolys upphov till att oxiderande fria radikaler och syre produceras i vattnet. För att kunna ge en kvantitativ bedömning av om radiolysprodukterna genom reaktioner med kopparn kan förstöra kapselns integritet har en uppskattning gjorts av deponerad strålningsenergi i vatten utanför en kopparkapsel från 40 år efter uttagandet ur reaktorn och framåt i tiden (fram till 10^6 år).

Den till vatten totalt deponerade energin från gamma- och neutronstrålning blir $1 \cdot 10^{18}$ resp $3 \cdot 10^{19}$ MeV efter tiderna 10^4 resp 10^6 år. Osäkerheten i ovan angivna värden bör maximalt vara en faktor 2.

Den teoretiskt maximala korrosionsavverkningen på en hel kopparkapsel efter 10^4 år blir då ca 17 g. I verkligheten blir den säkerligen mycket lägre.

Även den till eventuellt vatten inne bland bränslestavarna deponerade energin från gamma- och neutronstrålning har beräknats. Depositionshastigheten för avklingningstiden 40^4 år är $1.5 \cdot 10^{14}$ eV/g H_2O , s. Integrerad fram till tiderna 10^4 och 10^6 år erhålles totalt $2 \cdot 10^{23}$ resp $9 \cdot 10^{23}$ eV/g H_2O . Dessa värden är relevanta så länge eventuellt vatten² ej kommer i direkt kontakt med bränslematerialet, då man även måste ta hänsyn till β - och α -strålningen.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delges annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. ASEA-ATOM

Innehållsförteckning

1. Inledning.
2. Källstyrkor.
3. Deponerad strålningsenergi utanför kapseln.
4. Deponerad strålningsenergi innanför kapseln.
5. Effekten av deponerad strålningsenergi.
6. Referenser.
7. Diagram.

1

Inledning

Ett alternativ för omhändertagande av det högaktiva avfallet från de svenska kärnkraftverken är direktdeponering av det utbrända bränslet under jord. Härvid placeras efter en avsvalningsperiod om minst 40 år ca 500 bränslestavar i en kopparkapsel. Den slutliga deponeringen tänkes ske i ett lager huvudsakligen bestående av kvartssand.

Den strålning som tränger ut genom kopparkapselns yta förorsakar bland annat att vattenmolekyler i det omgivande lagret sönderdelas och oxiderande fria radikaler och syre produceras i vattnet. Radiolysprodukterna kan reagera med kopparkapseln och i sämsta fall därmed förstöra skyddsbarriären mellan bränslestavarna och omgivningen. För att kunna ge en kvantitativ bedömning av detta problem har en uppskattning gjorts av deponerad strålningsenergi i vatten utanför en kopparkapsel från 40 år efter utplockandet ur reaktorn och framåt (fram till 10^6 år).

Kopparkapseln antages vara 3.65 m hög med inre och yttre diametrarna 35 cm respektive 75 cm. Kopparkapseln antages omgiven av SiO_2 (torrvolymvikt 1.45 ton/m^3) mättad med vatten (vattenhalt 0.45 ton/m^3).

2

Källstyrkor

Den strålning som är av intresse i detta fall är gammastrålning från klyvningsprodukterna samt neutron- och gammastrålning från de tunga nukliderna, dvs bränsleisotoperna och de nuklider som bildas därur genom successiva neutronabsorptioner och sönderfall (ex Pu, Am, Cm, Th och Ra).

Klyvningsprodukternas gammaeffekt har beräknats med programmet BEGAFIP (ref 1) för en drifttid av 5 år och utbränningen 34 000 MWd/ton U.

För de tunga nukliderna har massorna vid drifttidens slut bestämts med kärnfysikprogrammet PHOENIX (ref 2) för ett realistiskt driftfall med utbränningen 30 000 MWd/ton U. Nuklidmassornas förändring med tiden på grund av de radioaktiva sönderfallen har därefter beräknats med ett enkelt datorprogram, varefter gammaeffekten lätt kan bestämmas. Det visar sig att källan avtar med avklingningstiden fram till drygt 1000 år. Därpå stiger denna effekt på grund av uppbyggnaden av Ra-226 och dess dotterprodukter till ett maximum omkring $2 \cdot 10^5$ år, för att sedan åter avta. Maximet är flera tiopotenser lägre än begynnelsevärdet efter 10 års avklingning.

Neutronstrålningen härrör från spontan klyvning av nukliderna Cm-244 och Pu-240 samt från alfasönderfall av den sistnämnda nukliden, Am-241 och Pu-239 genom (α , n)-reaktioner med syret i bränslet. För neutronskärmningen är Cm-244 helt bestämmande, medan Pu-240 på grund av sin långa halveringstid ger det dominerande bidraget till den deponerade neutronenergin.

3

Deponerad strålningseenergi utanför kapseln

Kopparkapseln antas innehålla 499 utbrända stavar från BWR-bränsle. Resterande utrymme inne i kapseln antas vara fyllt med bly. Transporten av gammastrålning från de inneslutna bränslestavarna ut genom kapseln och vidare in i blandningen av SiO₂ och vatten har beräknats med punktkärneprogrammet CYLGAM (ref 3), som ger energidepositionen i vattnet i mrad/h. Dessa resultat har omräknats till eV/g H₂O,s (1 mrad/h = 1.74·10⁷ eV/g,s).

Neutrontransportberäkningarna har utförts med den en-dimensionella S_n-koden DTF-IV (ref 4). Förutom neutronflödestätheten på olika avstånd utanför kapseln erhålles absorptionsraten (n, γ) i kopparen resp blandningen av SiO₂ och vatten.

Energidepositionen (n,n) till vattnet pga elastisk spridning av snabba neutroner mot väte- och syre-kärnorna i vattnet har beräknats utgående från neutronflödestätheterna erhållna med DTF IV. Därvid har utförts en enkel numerisk integration vari bl a aktuella kärnors spridningstvärnsnitt ingår. Av resultatet framgår, att ca 94 % deponeras i väte och ca 6 % i syre.

Vid absorptionen i kopparen resp blandningen av SiO₂ och vatten erhålles gamma med hög energi. För kopparen erhålles totalt 8.2 MeV per infångning, motsvarande siffra för SiO₂ och vatten-blandningen är 3.3 MeV per infångning. Med hjälp av absorptionsraterna erhållna med DTF IV har gammakällstyrkor i skärmarna erhållits. Med dessa källstyrkor som indata har energidepositionen i vattnet beräknats med datorprogrammet CYLGAM (ref 3).

I diagrammen 1 och 2 redovisas energidepositionen i vattnet som funktion av avklingningstiden. Bidragen från de 3 ovan angivna källorna (γ), (n,n) samt (n,γ), redovisas var för sig. Diagram 1 gäller för en position nära kapseln medan diagram 2 gäller 20 cm från kapseln. Som framgår av diagrammen dominerar gammastrålningsbidraget vid korta samt vid mycket långa avklingningstider. Vid avklingningstider i intervallet 10² - 10⁴ år dominerar de båda bidragen från neutronstrålningen.

För att erhålla till vattnet deponerad energi fram till en viss avklingningstid har de ovan redovisade deponeringshastigheterna integrerats i tiden från 40 år och framåt. Resultaten redovisas i diagram 3 som funktion av avståndet från kapseln. Av diagram 3 framgår, att (n,n)-bidraget är mera koncentrerat till området nära kapseln än de 2 övriga bidragen.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. ASEA-ATOM

För att erhålla till vattnet totalt deponerad energi från kapselytan ut till en viss radie har ovan redovisade integrerade depositions-hastigheter integrerats i rummet. Resultaten redovisas i diagrammen 4 och 5, i diagram 4 som funktion av avståndet från kapseln och i diagram 5 som funktion av avklingningstiden. Av diagrammen framgår, att totalt deponerad energi till vattnet är ca $1 \cdot 10^{18}$ MeV fram till 10^4 år och ca $3 \cdot 10^{19}$ MeV fram till 10^6 år. I det förra fallet dominerar bidraget från neutronstrålningen, medan för 10^6 år gammastrålningsbidraget dominerar.

4

Deponerad strålningsenergi innanför kapseln

Energidepositionen till vattnet har beräknats med antagande att en liten mängd vatten har läckt in till utrymmet innanför kapseln. Transporten av gammastrålning har beräknats med punktkärnprogrammet CYLGAX (ref 3). Resultaten har omräknats till energidepositions-hastighet på samma sätt som i föregående avsnitt. För uppskattning av energidepositions-hastigheten till vattnet p g a elastisk spridning av snabba neutroner mot väte- och syrekärnorna i vattnet har samma neutrontransportberäkning som i föregående avsnitt använts. Bidraget från neutroninfångningsgamma i olika material har kunnat försummas, då källtermen i centrum av kapseln är låg (termaliserings av neutronerna sker först i området utanför kapseln).

I diagram 6 redovisas energidepositionen till vattnet som funktion av avklingningstiden. Bidragen från de 2 angivna källorna (γ) samt (n,n) redovisas var för sig. Som framgår av diagrammet dominerar bidraget från gammastrålningen kraftigt.

För att erhålla till vattnet deponerad energi fram till en viss avklingningstid har de ovan redovisade deponerings-hastigheterna integrerats i tiden från 40 år och framåt. Resultaten redovisas i diagram 7 som funktion av avklingningstiden. Vid tiderna 10^4 och 10^6 år erhålles totalt $2 \cdot 10^{23}$ resp $9 \cdot 10^{23}$ eV/g H_2O .

Förutom gamma- och neutronstrålning utsänder det inneslutna bränslet β - och α -strålning. Den β -strålning som utsändes har så gott som uteslutande energier < 1 MeV, varför elektronerna inte når genom kapslingsmaterialet (ca 0.8 mm Zircaloy) i någon betydande utsträckning. P g a den låga β -strålningsenergin bör också bidraget från bromsstrålning kunna försummas. Förekommande α -ener-gier ligger i intervallet 3 - 6 MeV, vilket innebär att även dessa ej når genom kapslingsmaterialet.

De framräknade värdena bör således vara relevanta så länge eventuellt vatten ej kommer i direkt kontakt med bränslematerial, då man även måste ta hänsyn till α - och β -strålningen.

5

Effekter av deponerad strålningsenergi

I diagram 5 visas som nämnts den i vatten totalt deponerade energin s f a tiden inom en viss radie från kopparkapseln. Den deponerade strålningsenergin är så gott som helt av s k glesjoniserande slag, dvs den lokala deponeringshastigheten är relativt låg. De kemiska effekterna av sådan strålning är väl kända.

I detta fall gäller problemet att beräkna den mängd som bildas i bädden av oxiderande ämnen, som senare ev kan orsaka korrosion på kopparytan. Tänkbara oxiderande ämnen är fritt syre, väteperoxid, ferri-jon och cupri-jon. Det antas att de reagerar med metallisk koppar under bildning av vatten ferrojon och cupro-jon resp.

Den primära strålningskemiska effekten består i bildningen av joniserat vatten och s k hydratiserade elektroner. Dessa ger i sin tur upphov till hydroxylradikaler och väteatomer.

Maximalt tänkbart utbyte av oxiderande ämnen fås om båda dessa molekylfragment ger upphov till sådana. (Normalt är endast hydroxylradikelen oxiderande medan väteatomen verkar reducerande). Ett känt sådant fall är den s k ferrosulfatdosimetern. Den ger ett G-värde (antal bildade Fe^{3+} per 100 eV deponerad glesjoniserande strålning) av 15 (se ref 5). Det är alltså mycket konservativt att anta detta G-värde; det verkliga är säkerligen betydligt lägre. Bildning av Cu^{2+} ur Cu^+ kan ske med maximalt detta G-värde.

Om man antar att alla bildade oxiderande ämnen inom en radie av 60 cm från kopparkapseln ger upphov till korrosion på denna, kan nu korrosionsangreppet efter godtycklig tid pga strålningsdeponering beräknas.

Exempel för 10 000 år:

Diagram 5 visar en deponering av $1.1 \cdot 10^{18}$ MeV (gäller alltså hela kapseln).

Korroderad mängd koppar =

$$= \frac{1.1 \cdot 10^{18} \cdot 10^6 \cdot 15 \cdot 63}{100 \cdot 6 \cdot 10^{23}} = 17 \text{ g} = 1.9 \text{ cm}^3.$$

Detta motsvarar ett medeldjup på 0.00023 mm eller ett 200 mm djupt hål med en diameter av 3.5 mm. I verkligheten är den korroderade mängden säkerligen mycket mindre.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Övertillståndet härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

6.

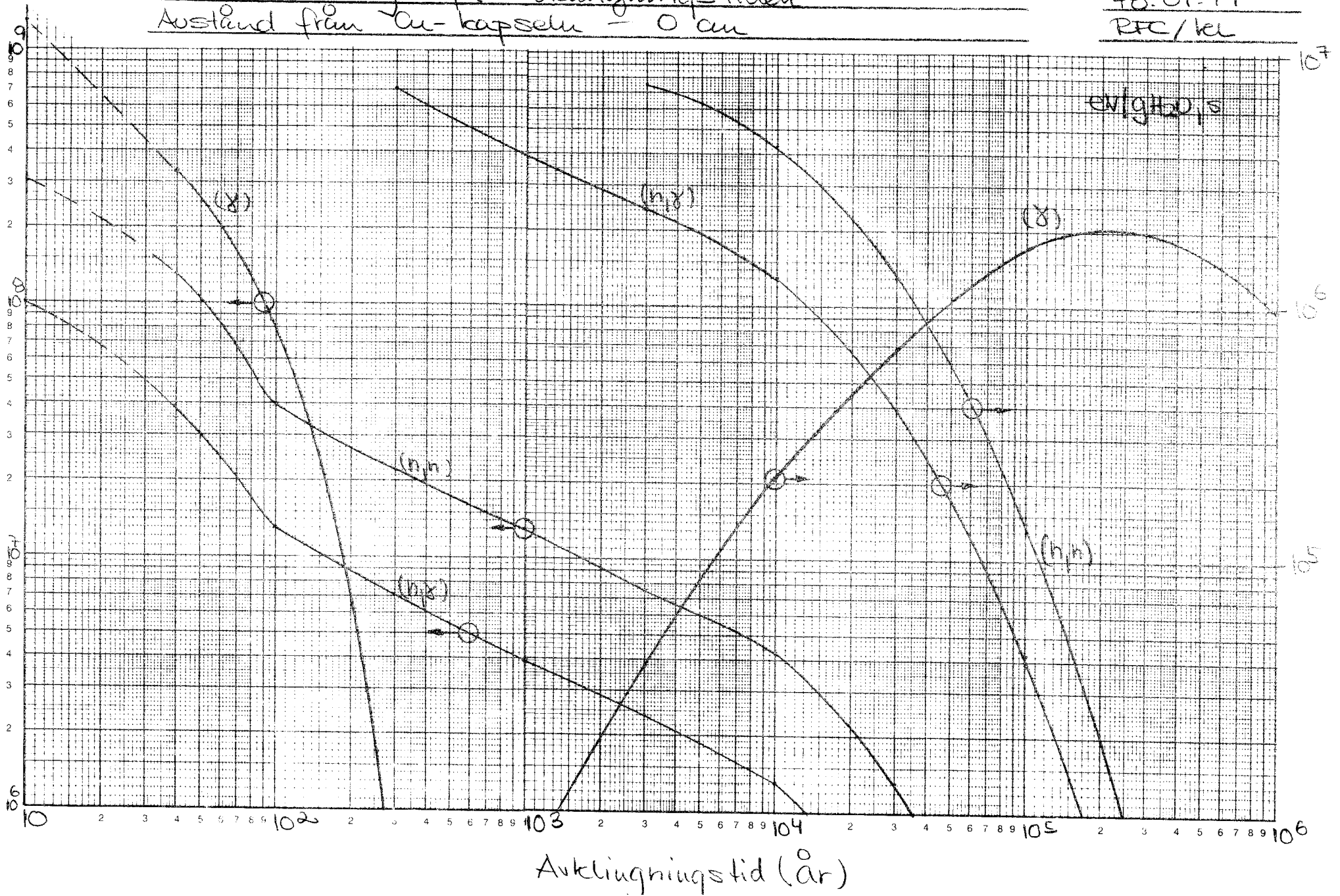
Referenser

1. J Elkert
 BECAFIP - Ett program för
 beräkning av klyvningspro-
 dukternas aktivitet, beta-
 och gammaeffekter
 AE-RF-72-374
 1972-11-30.

2. R Stamm'ler et al.
 The PHOENIX computer program
 for fuel assembly and pin cell
 calculations
 PM RCA 77-12.

3. K Lundgren
 CYLGAX, CYLGAM och GAMEN -
 Fortyprogram för gammatransport-
 beräkningar runt cylindriska käll-
 fördelningar
 TR RF 75-194
 1975-05-26.

4. R Håkansson
 Instruktion för användande
 av DTF-IV
 AE-TPM-FFX-110
 1969-02-25.

5. A J Swallow
 Radiation chemistry,
 an introduction
 Longman Group Limited
 London (1973).

Denna handling är ej utan vårt medgivande kopierad. Den får ej heller
 delges annan eller släkt obehörigen användas. Överrättelse härav be-
 träffas med straff av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the
 content thereof must not be imparted to a third party nor be used for
 any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. ASEA-ATOM

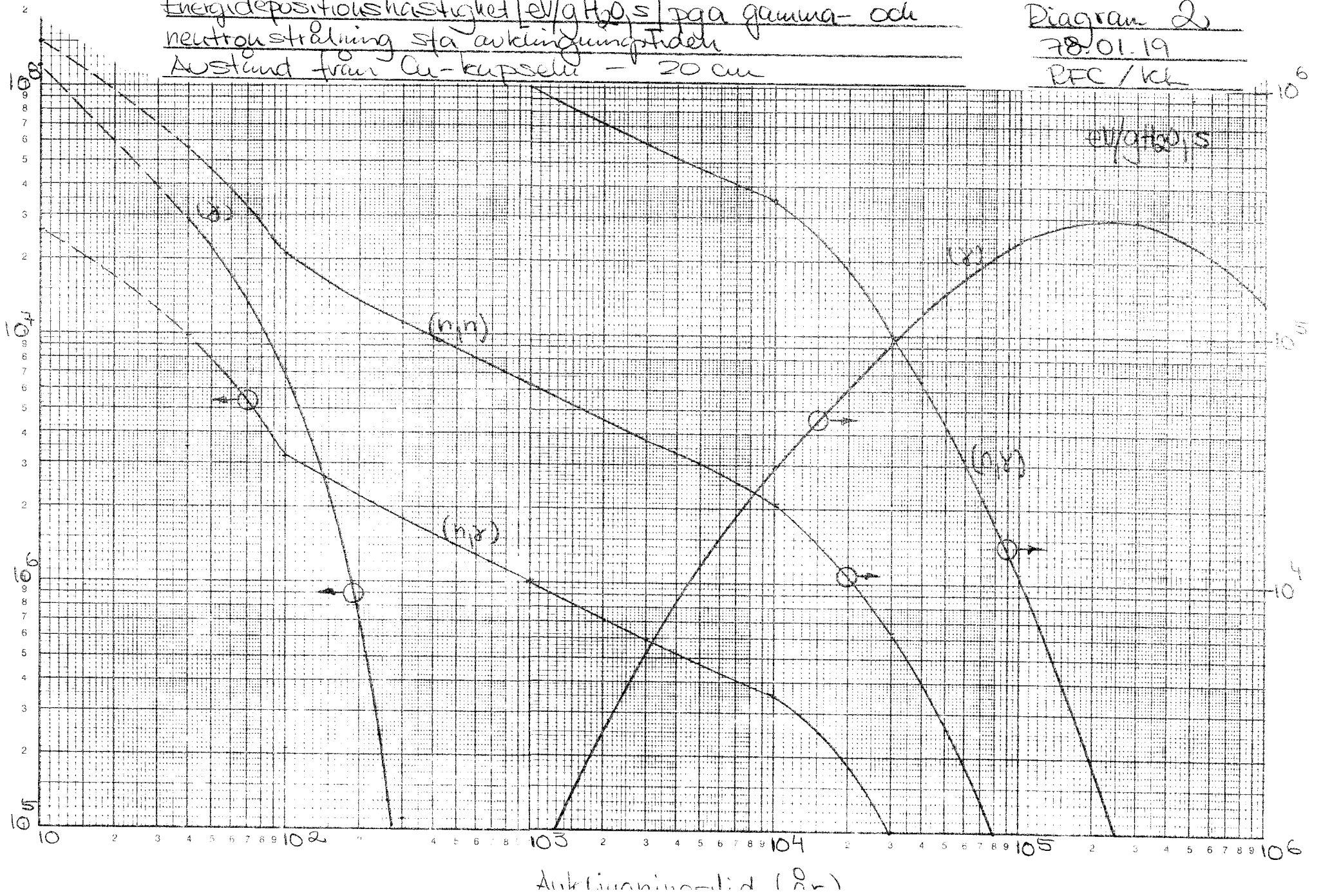
Energidepositions hastighet [ev/gH₂O, s] pga gamma- och neutronstrålning sta avklingningstiden
 Avstånd från Cu-kapseln = 0 cm

Diagram 1
 78.01.19
 RFC/kl

Energidepositions hastighet [eV/gH₂O.s] pga gamma- och
 neutronstrålning ska avklingnings tiden
 Avstånd från Cu-kapseln - 20 cm

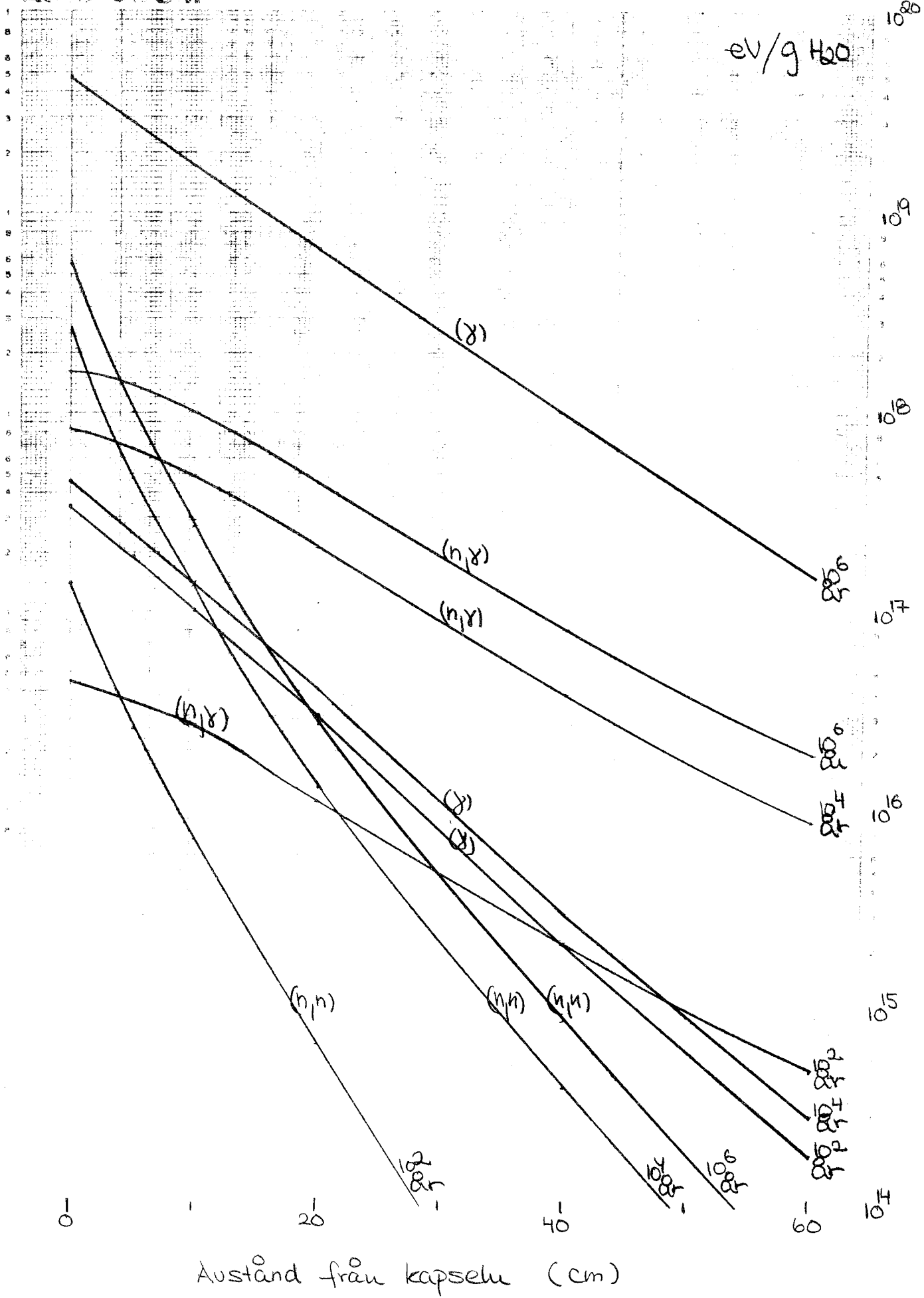
Diagram 2
 78.01.19
 RFC / kcl

Integrerad energideposition [eV/g H₂O] pga gamma- och neutronstrålning ska avstånd från kapseln
 Avdningstider: 40-100, 40-10⁴ samt 40-10⁶ år

Diagram 3
 78.01.19
 BFC / ka

Integrerad energideposition i vatten (MeV) pga
 gamma- & neutronstrålning ska avståndet från kapseln
 sönderkningsperioder: $40 \cdot 10^2$, $40 \cdot 10^4$ samt $40 \cdot 10^6$ år
 AS 10/10/11

Diagram 4
 78.01.20
 BFC/kl
 10^{20}

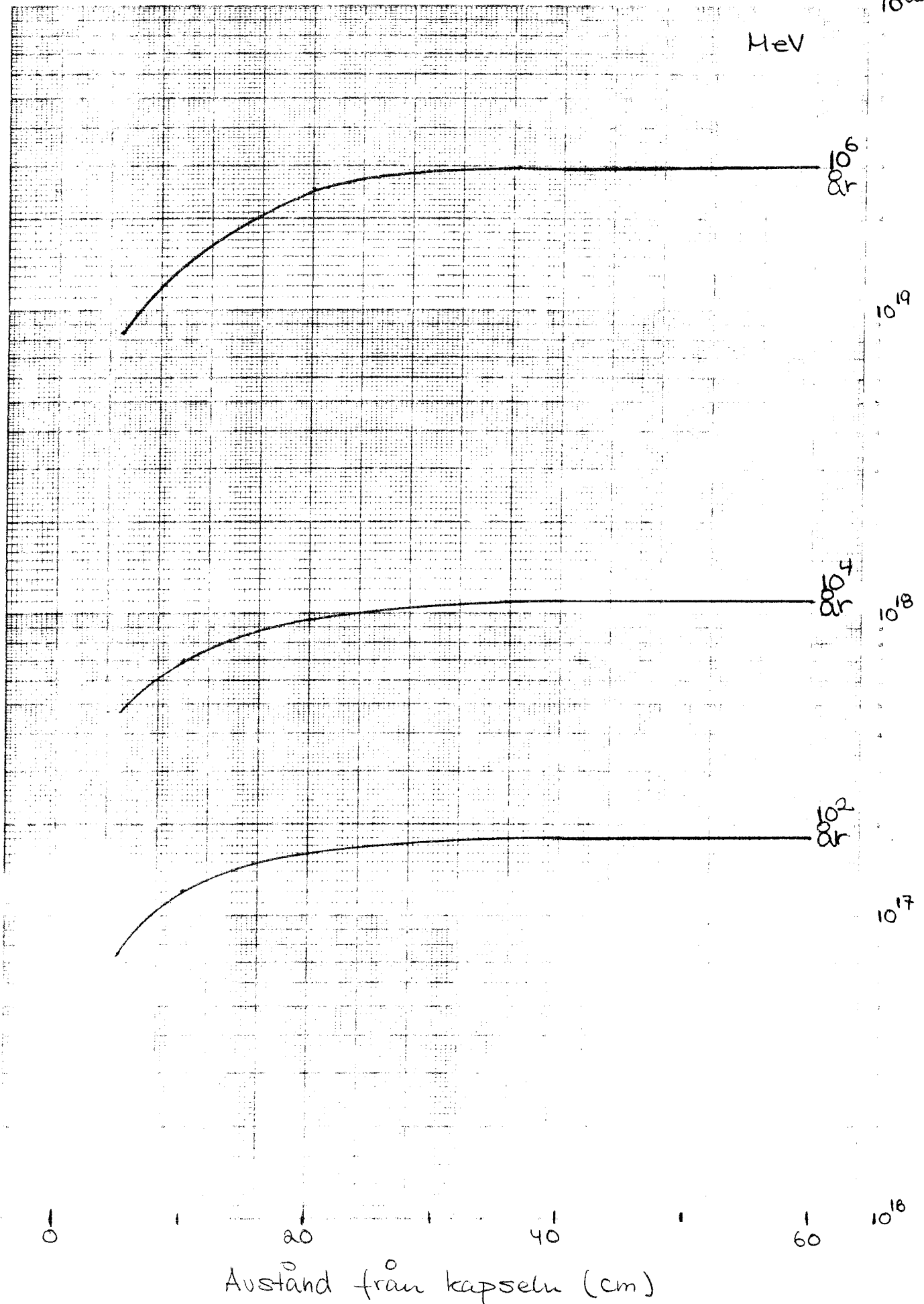
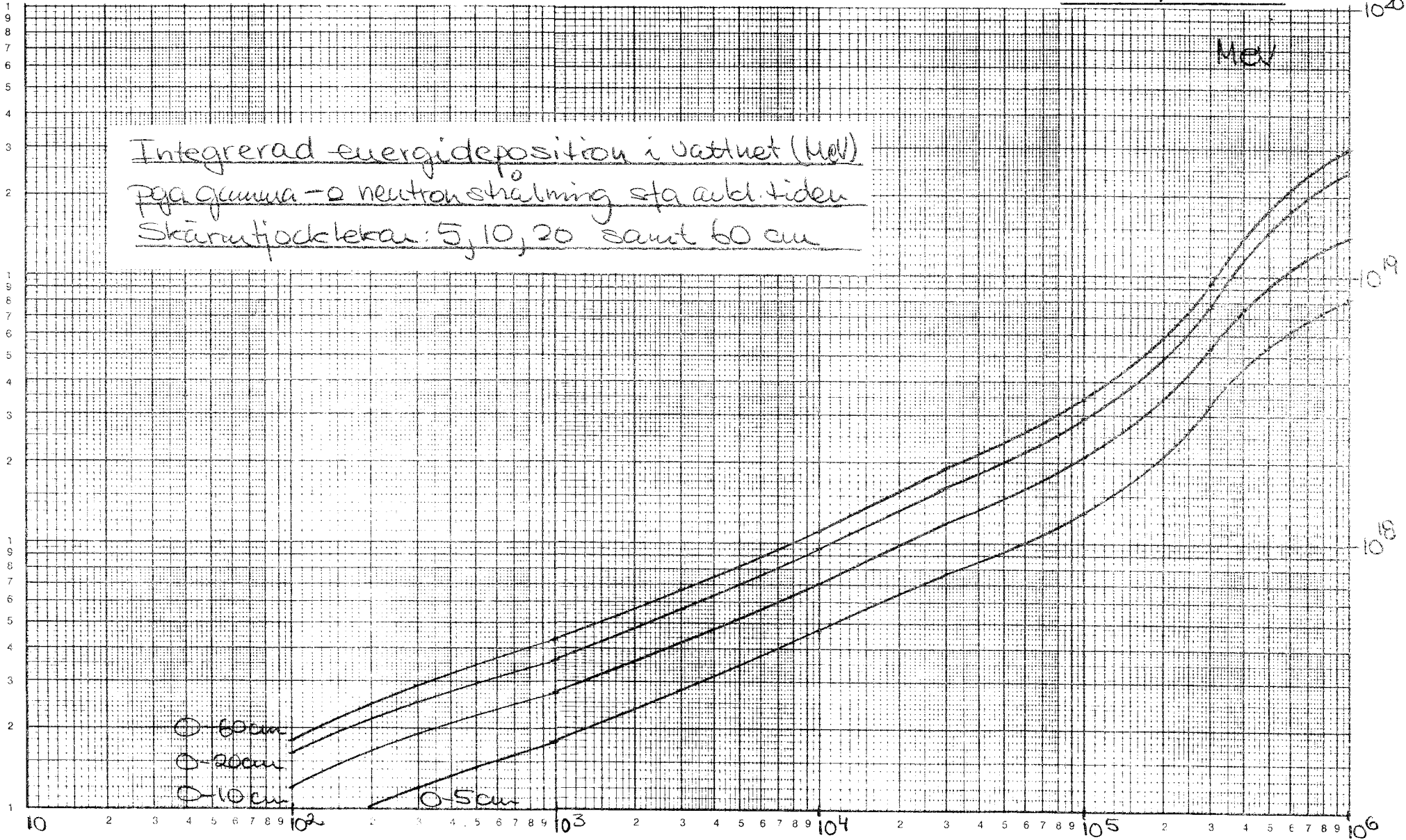

Diagram 5
 78.01.20
 RFC/KL

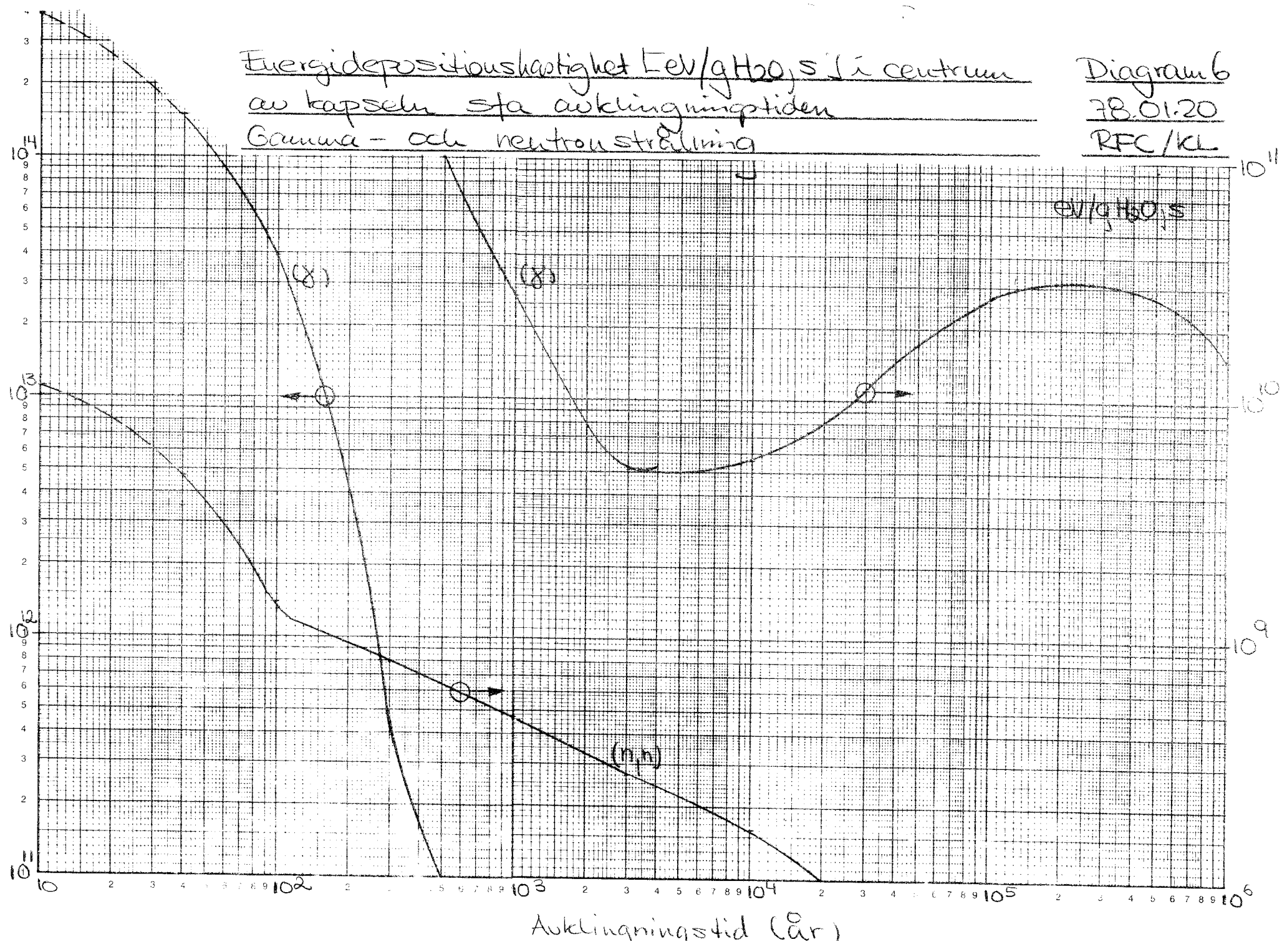

Integrerad energideposition i vattnet (MeV)
för gamma- och neutronstrålning på avl. tiden
Skärmtjocklekar: 5, 10, 20 samt 60 cm

Auklingstid (år)

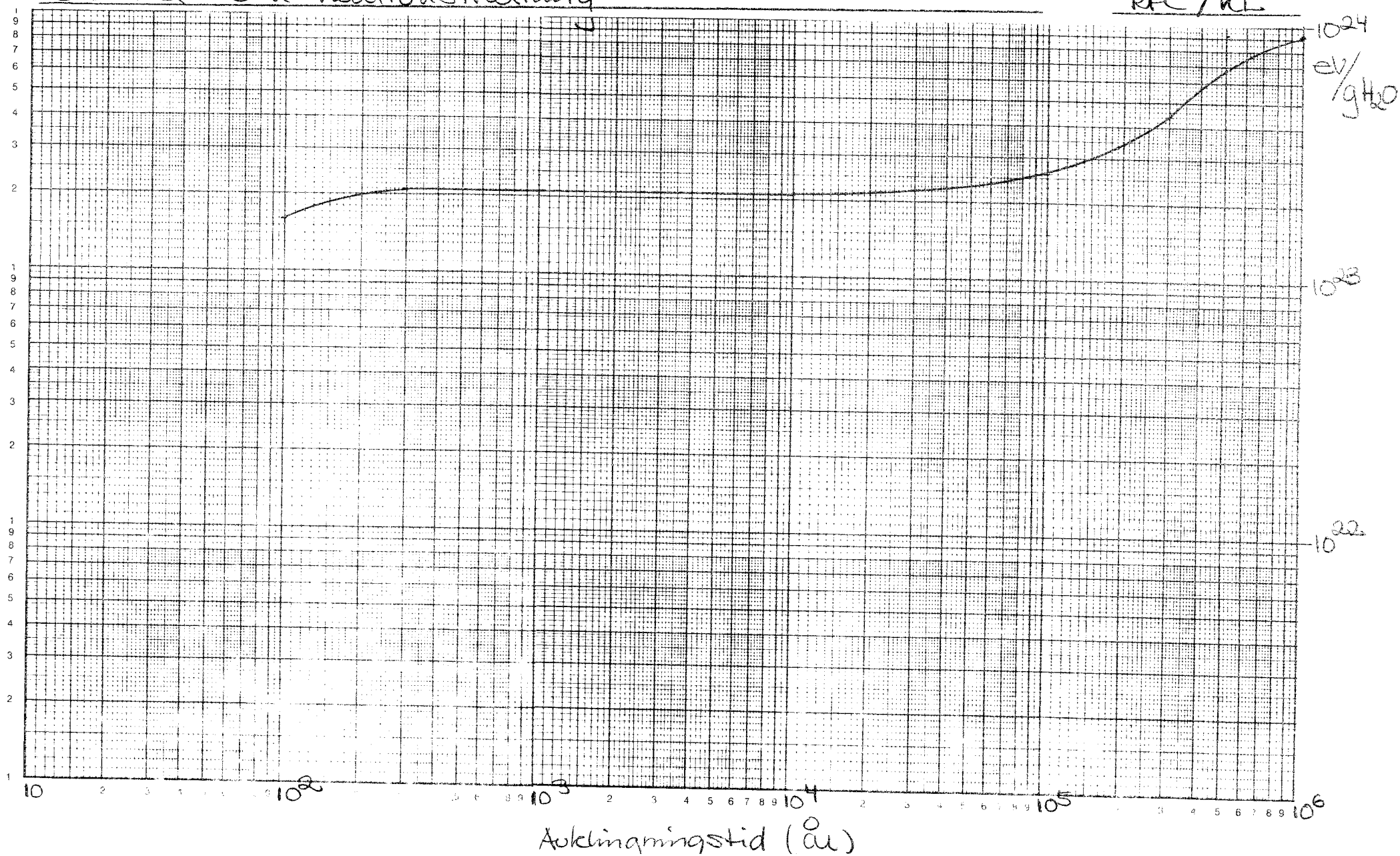
Energidepositions-kraftighet $E_{ev/gH_2O,s}$ i centrum
av kapseln sta avklingningstiden
Gamma- och neutronstrålning

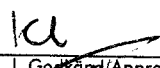
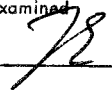
Diagram 6
78.01.20
RFC/KL

Integrerad energideposition [eV/g H₂O] i centrum av
kapseln s^{ta} avklingningstiden
Gamma- och neutronstrålning

Diagram 7
79.01.20
RFC/KCL

Distribution Korrosionsinstitutets referensgrupp	Från/From	Datum/Date	Reg.	Page Sida
	RFC	77-11-28	3840	
	Författare/Author K Lundgren 6021		 Godkänd/Approved	
Granskad/Examined				
Titel/Title Deponerad strålningsenergi utanför blykapsel innehållande avfallet från upparbetat kärnbränsle				
Sammanfattning/Abstract				

Den joniserande strålning som tränger ut genom blykapselns yta ger genom radiolys upphov till att oxiderande fria radikaler och syre produceras i vattnet. För att kunna ge en kvantitativ bedömning av om radiolysprodukterna kan förstöra kapselns integritet har en uppskattning gjorts av deponerad strålningsenergi i vatten utanför kapseln från 40 år efter uttagandet ur reaktorn och framåt i tiden (fram till 10^6 år).

Den till vatten totalt deponerade energin från gamma- och neutronstrålning blir $1 \cdot 10^{18}$ och $4 \cdot 10^{18}$ MeV efter tiderna 10^4 resp 10^6 år. Osäkerheten i ovan angivna värden bör maximalt vara en faktor 2.

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Källstyrkor
3. Deponerad strålningsenergi utanför kapseln
4. Effekter av deponerad strålningsenergi
5. Referenser
6. Diagram

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. **ASEA-ATOM**

This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. **ASEA-ATOM**

1

Inledning

Ett alternativ för omhändertagande av det högaktiva avfallet från de svenska kärnkraftverken är upparbetning, ingjutning i glas samt därefter strålskärning av glasmassan genom placering i kapsel av bly. Upparbetning antas ske efter 10 år efter uttagande ur reaktorn. Efter en avsvallningsperiod om 30 år antas kapslarna slutligt deponeras i ett lager huvudsakligen bestående av kvartssand.

Den strålning som tränger ut genom kapselns yta förorsakar bland annat att vattenmolekyler i det omgivande lagret sönderdelas och oxiderande fria radikaler och syre produceras i vattnet. Radiolysprodukterna kan reagera med kapseln och i sämsta fall därmed förstöra skyddsbarriären mellan avfallet och omgivningen. För att kunna ge en kvantitativ bedömning av detta problem har en uppskattning gjorts av deponerad strålningsenergi i vatten utanför en kapsel från 40 år efter utplockandet ur reaktorn och framåt (fram till 10^6 år).

Blykapseln antages vara 1.50 m hög med inre och yttre diametrarna 40 cm respektive 60 cm. Bly antages omgiven av SiO_2 (torrvolymvikt 1.45 ton/m^3) mättad med vatten (vattenhalt 0.45 ton/m^3). Glaset innehållande avfallet antages ha densiteten 2.8 ton/m^3 .

2

Källstyrkor

Den strålning som är av intresse i detta fall är gammastrålning från klyvningsprodukterna samt neutron- och gammastrålning från de tunga nukliderna, d v s bränsleisotoperna och de nuklider som bildas därur genom successiva neutronabsorptioner och sönderfall (ex Pu, Am, Cm, Th och Ra).

Klyvningsprodukternas gammaeffekt har beräknats med programmet BEGAFIP (ref 1) för en drifttid av 5 år och utbränningen $34\ 000 \text{ MWd/ton U}$.

För de tunga nukliderna har massorna vid drifttidens slut bestämts med hård fysikprogrammet PHOENIX (ref 2) för ett realistiskt driftfall med utbränningen $30\ 000 \text{ MWd/ton U}$. Nuklidmassornas förändring med tiden på grund av de radioaktiva sönderfallen har därefter beräknats med ett enkelt datorprogram, varefter gammaeffekten lätt kan bestämmas. Vid denna beräkning har antagits, att vid tidpunkten för upparbetningen d v s efter 10 år, allt utom 0.2 % av uranet samt 0.5 % av plutoniet avlägsnas. Övriga tunga nuklider antas utan reduktion medfölja avfallet. Det visar sig att källan avtar med avklingningstiden fram till drygt 1000 år. Därpå stiger denna effekt på grund av uppbyggnaden av Ra-226 och dess dotterprodukter till ett maximum omkring $2 \cdot 10^3$ år, för att sedan åter avta. Maximet är flera tiopotenser lägre än begynnelsevärdet efter 10 års avklingning.

Neutronstrålningen härrör från spontan klyvning av nukliderna Cm-244 och Pu-240 samt från alfasönderfall av den sistnämnda nukliden, Am-241 och Pu-239 genom (α , n)-reaktioner med syret i bränslet. För neutronsörmskärningen är Cm-244 helt bestämmande, medan Am-241 på grund av sin långa halveringstid ger det dominerande bidraget till den deponerade neutronenergin.

3

Deponerad strålningsenergi utanför kapseln

Kapseln antas innehålla glasingjutet avfall från upparbetat BWR-bränsle svarande mot 1 ton anrikat uran. Transporten av gammastrålning från det inneslutna avfallet ut genom kapseln och vidare in i blandningen av SiO₂ och vatten har beräknats med punktkärneprogrammet CYLGAM (ref 3), som ger energidepositionen i vattnet i mrad/h. Dessa resultat har omräknats till eV/g H₂O, s (1 mrad/h = 1.74·10⁷ eV/g, s).

Neutrontransportberäkningarna har utförts med den endimensionella S_n-koden DTF-IV (ref 4). Förutom neutronflödestätheten på olika avstånd utanför kapseln erhålles absorptionsraten (n, γ) i blyet resp blandningen av SiO₂ och vatten.

Energidepositionen (n, n) till vattnet p g a elastisk spridning av snabba neutroner mot väte- och syre-kärnorna i vattnet har beräknats utgående från neutronflödestätheterna erhållna med DTF IV. Därvid har utförts en enkel numerisk integration vari bl a aktuella kärnors spridningstvärsnitt ingår. Av resultatet framgår, att ca 94 % deponeras i väte och ca 6 % i syre.

Vid absorptionen i blyet resp blandningen av SiO₂ och vatten erhålles gamma med hög energi. För blyet erhålles totalt 7.3 MeV per infångning, motsvarande siffra för SiO₂ och vatten-blandningen är 3.3 MeV per infångning. Med hjälp av absorptionsraterna erhållna med DTF IV har gammakällstyrkor i skärmarna erhållits. Med dessa källstyrkor som indata har energidepositionen i vattnet beräknats med datorprogrammet CYLGAM (ref 3).

I diagrammen 1 och 2 redovisas energidepositionen i vattnet som funktion av avklingningstiden. Bidragen från de 3 ovan angivna källorna (γ), (n, n) samt (n, γ), redovisas var för sig. Diagram 1 gäller för en position nära kapseln medan diagram 2 gäller 20 cm från kapseln. Som framgår av diagrammen dominerar gammastrålningsbidraget vid korta samt vid mycket långa avklingningstider. Vid avklingningstider i intervallet 300 - 10⁴ år dominerar de båda bidragen från neutronstrålningen.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

För att erhålla till vattnet deponerad energi fram till en viss avklingningstid har de ovan redovisade deponeringshastigheterna integrerats i tiden. Resultaten redovisas i diagram 3 som funktion av avståndet från kapseln. Av diagram 3 framgår, att (n, n)-bidraget är mera koncentrerat till området nära kapseln än de 2 övriga bidragen.

För att erhålla till vattnet totalt deponerad energi från kapselytan ut till en viss radie har ovan redovisade integrerade depositionshastigheter integrerats i rummet. Resultaten redovisas i diagrammen 4 och 5, i diagram 4 som funktion av avståndet från kapseln och i diagram 5 som funktion av avklingningstiden. Av diagrammen framgår, att totalt deponerad energi till vattnet är ca $1 \cdot 10^{18}$ MeV fram till 10^4 år och ca $4 \cdot 10^{18}$ MeV fram till 10^6 år. Bidraget från gammastrålningen dominerar i bägge fallen.

4
Effekter av deponerad strålningsenergi

I PM RF 77-404 redovisades motsvarande beräkningar för fallet direktdeponering med kopparkapsel. I detta fall kan man konservativt översätta deponerad energimängd till korroderad mängd koppar. Så länge titankapseln är intakt är en motsvarande beräkning för det här aktuella fallet meningslös.

I det fall titankapseln är penetrerad kan man emellertid göra en med kopparfallet analog beräkning betr korroderad blymängd. En med RF 77-404 (s 5) analog beräkning ger en korroderad blymängd av:

$$\frac{1.1 \cdot 10^{18} \cdot 10^6 \cdot 15 \cdot 207}{100 \cdot 6 \cdot 10^{23} \cdot 2} = 28 \text{ g}$$

efter 10 000 år ($1.1 \cdot 10^{18}$ MeV deponerat).

5
Referenser

1. J Elkert
BEGAFIP - Ett program för beräkning av klyvningsprodukternas aktivitet, beta- och gammaeffekter
AE-RF-72-374
1972-11-30.
2. R Stamm'ler et al.
The PHOENIX computer program for fuel assembly and pin cell calculations
PM RCA 77-12.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller elfest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. ASEA-ATOM
 This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted. ASEA-ATOM

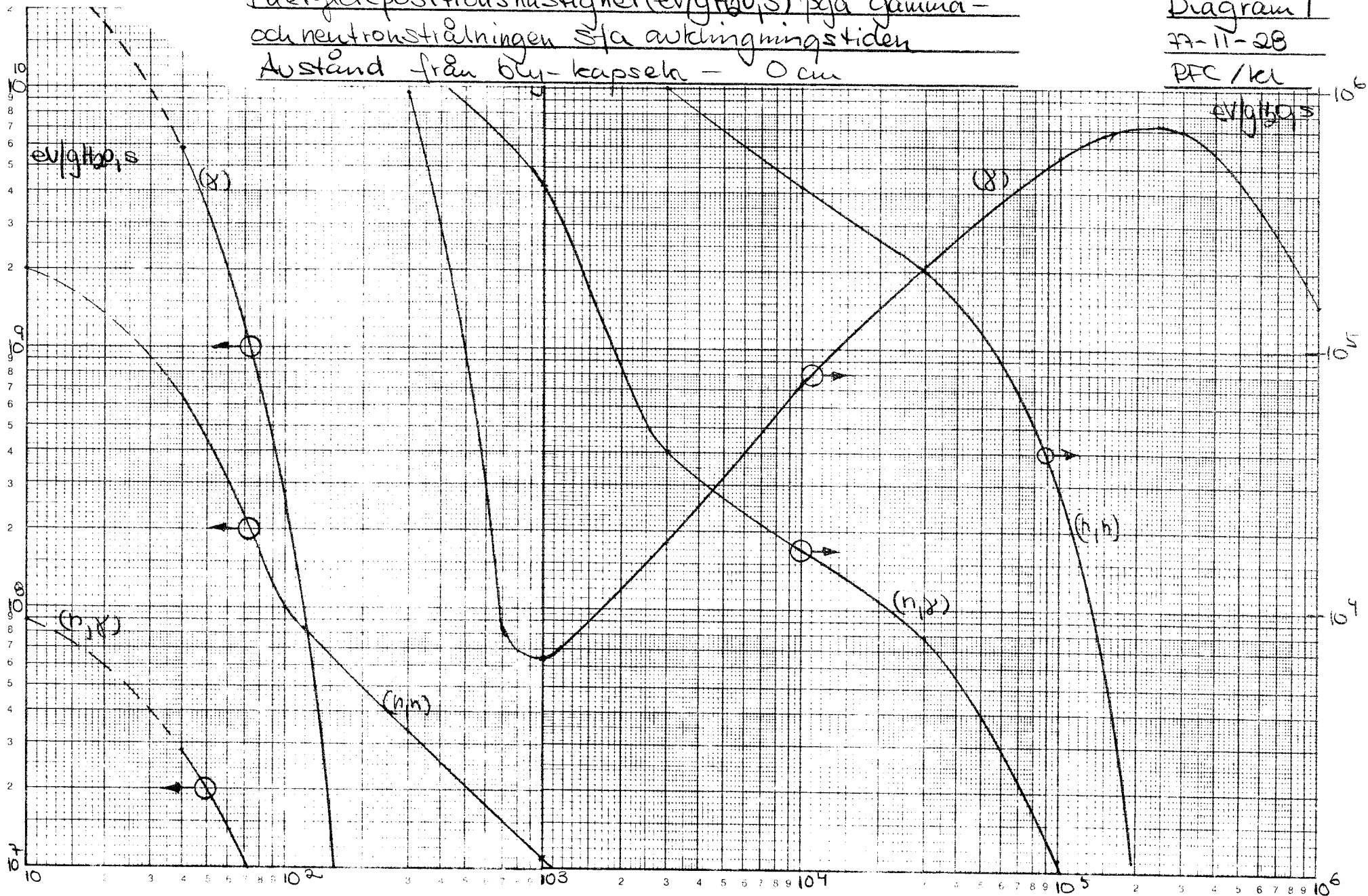
3. K Lundgren
CYLGAX, CYLGAM och GAMEN -
Fortyprogram för gammatrans-
portberäkningar runt cylind-
riska källfördelningar
TR RF 75-194
1975-05-26.

4. R Håkansson
Instruktion för användande
av DTF-IV
AE-TPM-FFX-110
1969-02-25.

Denna handling får ej utan vårt medgivande kopieras. Den får ej heller delgivas annan eller eljest obehörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. **ASEA-ATOM**

This document must not be copied without our written permission, and the contents thereof must not be imparted to a third party nor be used for any unauthorized purpose. Contravention will be prosecuted. **ASEA-ATOM**

Energidepositions hastighet (eV/gH₂O, s) pga gamma- och neutronstrålningen 5fa avklingningstiden
Avstånd från bly-kapseln - 0 cm

Diagram 1
 77-11-28
 BFC/KC

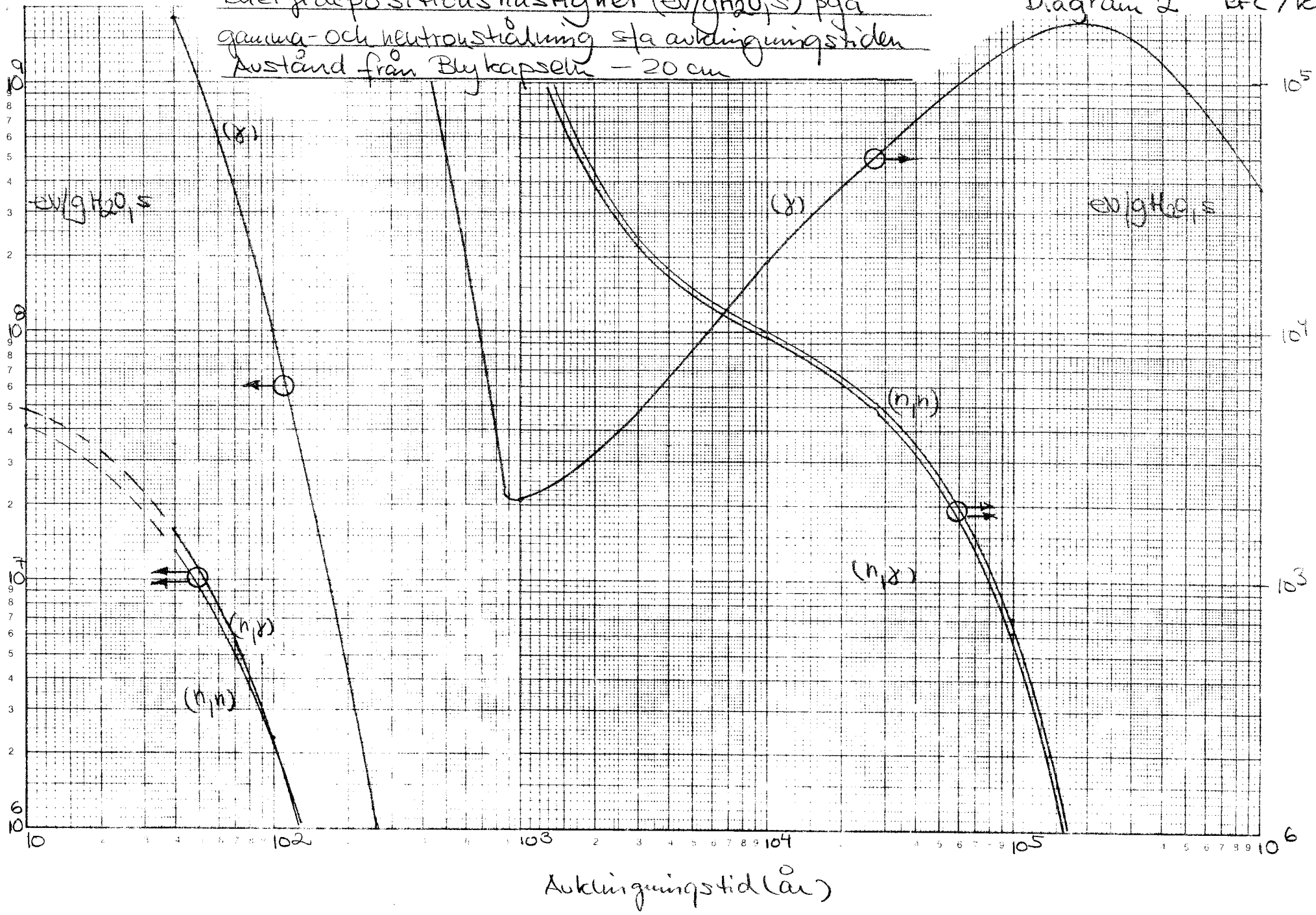

Avklingningstid (s)

Energidepositions hastighet (eV/gH₂O, s) pga
 gamma- och neutronstrålning s:a avklingningstiden
 Avstånd från Blykapseln - 20 cm

Diagram 2

771128
 RFC / kl

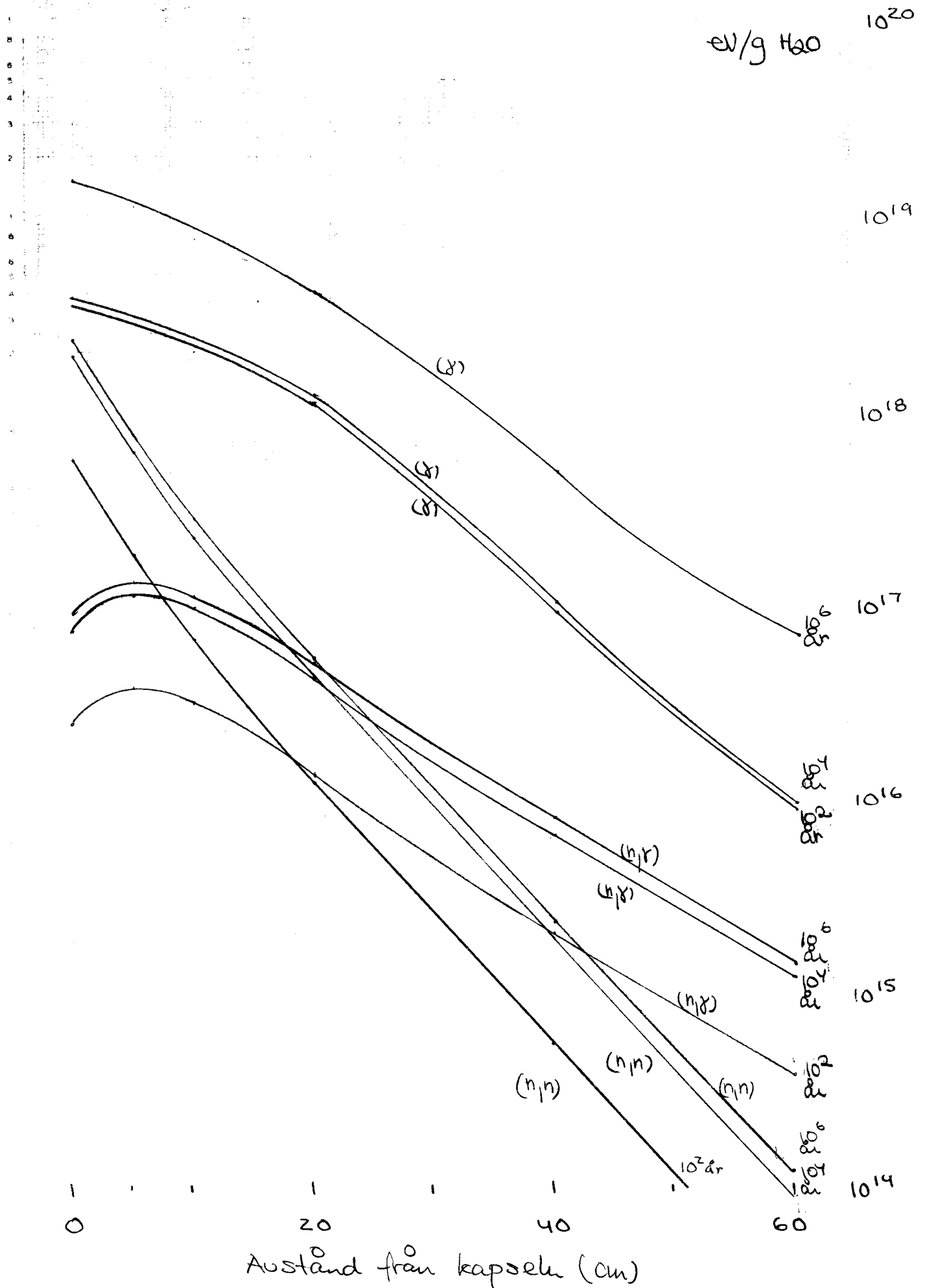

Integrerad energideposition (eV/g H₂O) pga gamma- och neutronstrålning ska avståndet från kapseln
 Avklingningstider: 10², 10⁴, samt 10⁶ år

Diagram 3

77-11-28

RFC / ka

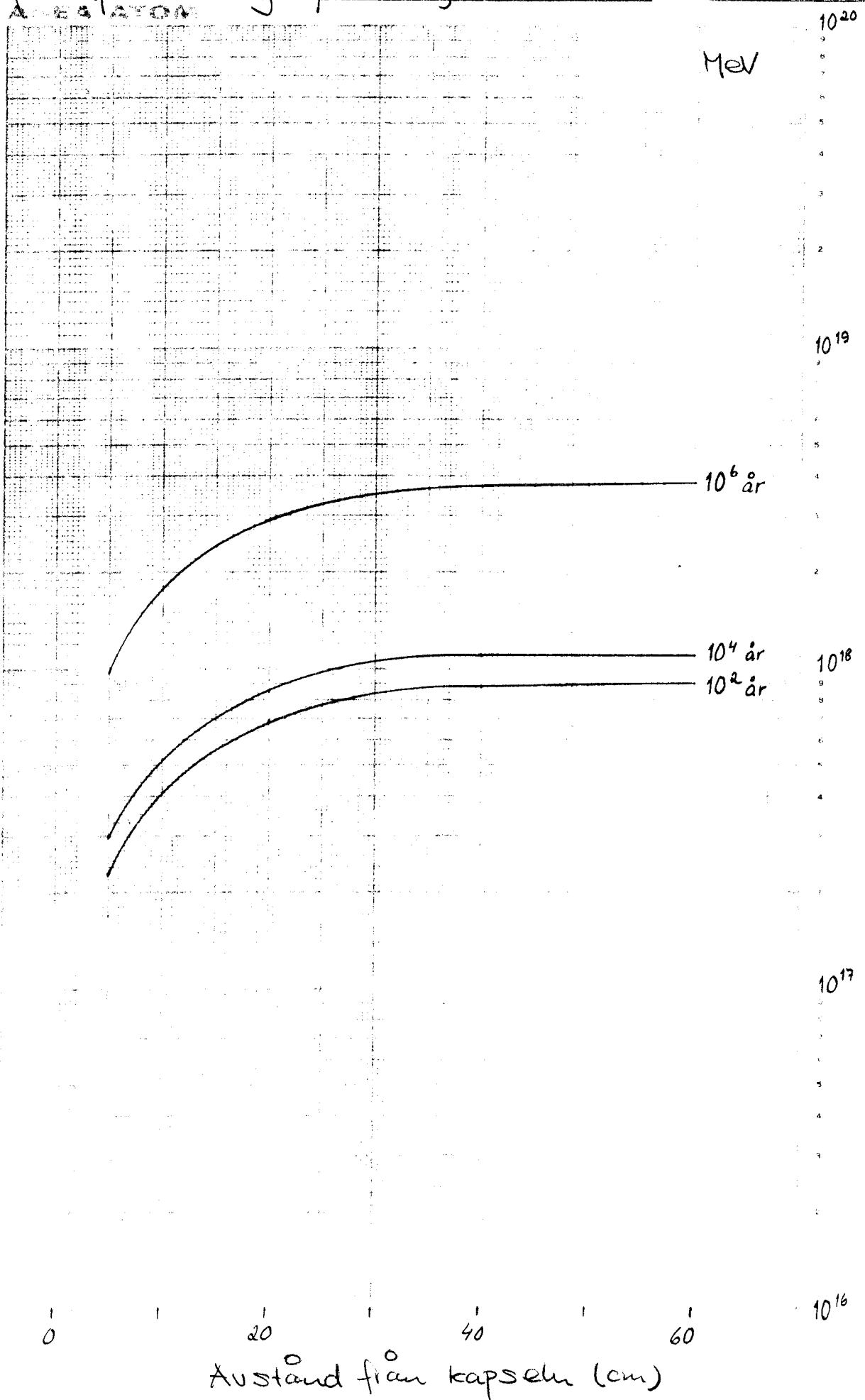

Integrerad energideposition till vattnet (MeV)
pga gamma- och neutronstrålning ska avståndet
från kapseln: Avklingningstider: 10^2 , 10^4 samt 10^6 år

Diagram 4

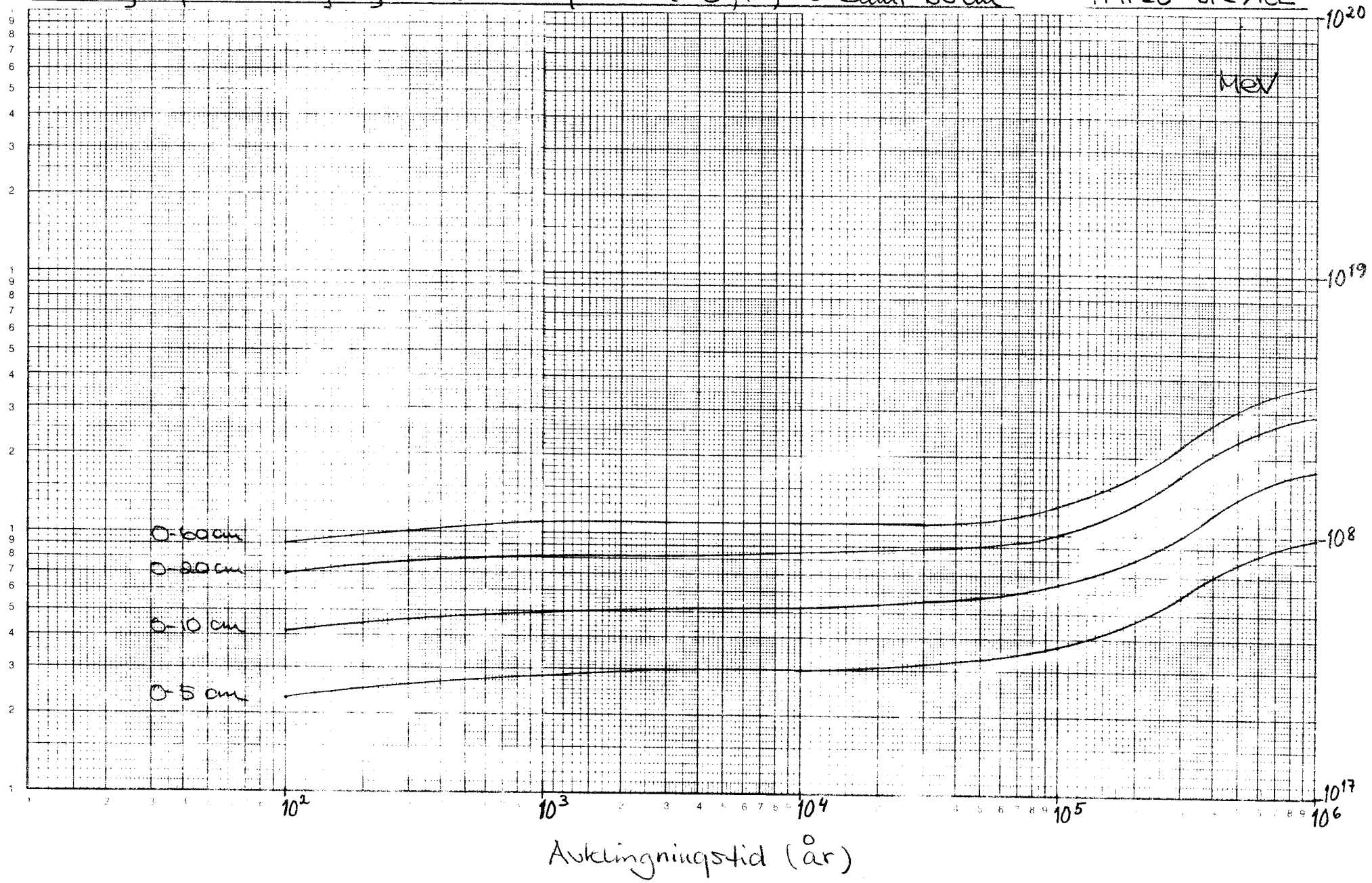
77-11-28

BFC / kl

Integrerad energideposition till vattnet (MeV) pga gamma- och neutron-
strålning sfa avklingningstiden. Skärutjocklekar 5, 10, 20 samt 60 cm

Diagram 5
77-11-28 BFC/KL

FÖRTECKNING ÖVER KBS TEKNISKA RAPPORTER

- 01 Källstyrkor i utbränt bränsle och högaktivt avfall från en PWR beräknade med ORIGEN
Nils Kjellbert
AB Atomenergi 77-04-05
- 02 PM angående värmeledningstal hos jordmaterial
Sven Knutsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-04-15
- 03 Deponering av högaktivt avfall i borrhål med buffertsubstans
Arvid Jacobsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-05-27
- 04 Deponering av högaktivt avfall i tunnlar med buffertsubstans
Arvid Jacobsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-06-01
- 05 Orienterande temperaturberäkningar för slutförvaring i berg av radioaktivt avfall, Rapport 1
Roland Blomqvist
AB Atomenergi 77-03-17
- 06 Groundwater movements around a repository, Phase 1, State of the art and detailed study plan
Ulf Lindblom
Hagconsult AB 77-02-28
- 07 Resteffekt studier för KBS
Del 1 Litteraturgenomgång
Del 2 Beräkningar
Kim Ekberg
Nils Kjellbert
Göran Olsson
AB Atomenergi 77-04-19
- 08 Utlakning av franskt, engelskt och kanadensiskt glas med högaktivt avfall
Göran Blomqvist
AB Atomenergi 77-05-20

- 09 Diffusion of soluble materials in a fluid filling a porous medium
Hans Häggblom
AB Atomenergi 77-03-24
- 10 Translation and development of the BNWL-Geosphere Model
Bertil Grundfelt
Kemakta Konsult AB 77-02-05
- 11 Utredning rörande titans lämplighet som korrosionshärdig kapsling för kärnbränsleavfall
Sture Henriksson
AB Atomenergi 77-04-18
- 12 Bedömning av egenskaper och funktion hos betong i samband med slutlig förvaring av kärnbränsleavfall i berg
Sven G Bergström
Göran Fagerlund
Lars Rombén
Cement- och Betonginstitutet 77-06-22
- 13 Urlakning av använt kärnbränsle (bestrålad uranoxid) vid direktdeponering
Ragnar Gelin
AB Atomenergi 77-06-08
- 14 Influence of cementation on the deformation properties of bentonite/quartz buffer substance
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 77-06-20
- 15 Orienterande temperaturberäkningar för slutförvaring i berg av radioaktivt avfall
Rapport 2
Roland Blomquist
AB Atomenergi 77-05-17
- 16 Översikt av utländska riskanalyser samt planer och projekt rörande slutförvaring
Åke Hultgren
AB Atomenergi augusti 1977
- 17 The gravity field in Fennoscandia and postglacial crustal movements
Arne Bjerhammar
Stockholm augusti 1977
- 18 Rörelser och instabilitet i den svenska berggrunden
Nils-Axel Mörner
Stockholms Universitet augusti 1977
- 19 Studier av neotektonisk aktivitet i mellersta och norra Sverige, flygbildsgenomgång och geofysisk tolkning av recenta förkastningar
Robert Lagerbäck
Herbert Henkel
Sveriges Geologiska Undersökning september 1977

- 20 Tektonisk analys av södra Sverige, Vättern - Norra Skåne
Kennert Röshoff
Erik Lagerlund
Lunds Universitet och Högskolan Luleå september 1977
- 21 Earthquakes of Sweden 1891 - 1957, 1963 - 1972
Ota Kulhánek
Rutger Wahlström
Uppsala Universitet september 1977
- 22 The influence of rock movement on the stress/strain
situation in tunnels or bore holes with radioactive con-
sisters embedded in a bentonite/quartz buffer mass
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-08-22
- 23 Water uptake in a bentonite buffer mass
A model study
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-08-22
- 24 Beräkning av utlakning av vissa fissionsprodukter och akti-
nider från en cylinder av franskt glas
Göran Blomqvist
AB Atomenergi 1977-07-27
- 25 Blekinge kustgnejs, Geologi och hydrogeologi
Ingemar Larsson KTH
Tom Lundgren SGI
Ulf Wiklander SGU
Stockholm, augusti 1977
- 26 Bedömning av risken för fördröjt brott i titan
Kjell Pettersson
AB Atomenergi 1977-08-25
- 27 A short review of the formation, stability and cementing
properties of natural zeolites
Arvid Jacobsson
Högskolan i Luleå 1977-10-03
- 28 Värmeledningsförsök på buffertsubstans av bentonit/pitesilt
Sven Knutsson
Högskolan i Luleå 1977-09-20
- 29 Deformationer i sprickigt berg
Ove Stephansson
Högskolan i Luleå 1977-09-28
- 30 Retardation of escaping nuclides from a final depository
Ivars Neretnieks
Kungliga Tekniska Högskolan Stockholm 1977-09-14
- 31 Bedömning av korrosionsbeständigheten hos material avsedda
för kapsling av kärnbränsleavfall. Lägesrapport 1977-09-27
samt kompletterande yttranden.
Korrosionsinstitutet och dess referensgrupp

- 32 Egenskaper hos bentonitbaserat buffertmaterial
Long term mineralogical properties of
bentonite/quartz buffer substance
Arvid Jacobsson
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-06-10
- 33 Required physical and mechanical properties of buffer
masses
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-10-19
- 34 Tillverkning av bly-titan kapsel
Folke Sandelin AB
VBB
ASEA-Kabel
Institutet för metallforskning
Stockholm november 1977
- 35 Project for the handling and storage of vitrified high-
level waste
Saint Gobain Techniques Nouvelles October, 1977
- 36 Sammansättning av grundvatten på större djup i
granitisk berggrund
Jan Rennerfelt
Orrje & Co, Stockholm 1977-11-07
- 37 Hantering av buffertmaterial av bentonit och kvarts
Hans Fagerström, VBB
Björn Lundahl, Stabilator
Stockholm oktober 1977
- 38 Utformning av bergrumsanläggningar
Alf Engelbrektson, VBB
Arne Finné, KBS
Stockholm december 1977
- 39 Konstruktionsstudier, direktdeponering
ASEA-ATOM
VBB
Västerås
- 40 Ekologisk transport och stråldoser från grundvattenburna
radioaktiva ämnen
Ronny Bergman
Ulla Bergström
Sverker Evans
AB Atomenergi 1977-12-20
- 41 Säkerhet och strålskydd inom kärnkraftområdet.
Lagar, normer och bedömningsgrunder
Christina Gyllander
Siegfried F Johnson
Stig Rolandson
AB Atomenergi och ASEA-ATOM 1977-10-13

- 42 Säkerhet vid hantering, lagring och transport av använt kärnbränsle och förglasat högaktivt avfall
Ann-Margret Ericsson
Kemakta november 1977
- 43 Transport av radioaktiva ämnen med grundvatten från ett bergförvar
Bertil Grundfelt
Kemakta november 1977
- 44 Beständighet hos borsilikatglas
Tibor Lakatos
Glasteknisk Utveckling AB
- 45 Beräkning av temperaturer i ett envånings slutförvar i berg för förglasat radioaktivt avfall Rapport 3
Roland Blomquist
AB Atomenergi 1977-10-19
- 46 Temperaturberäkningar för slutförvar för använt bränsle
Taivo Tarandi
VBB
- 47 Teoretiska studier av grundvattenrörelser
John Stokes
Roger Thunvik
Inst för kulturteknik KTH maj 1978
- 48 The mechanical properties of the rocks in Stripa, Kråkemåla, Finnsjön and Blekinge
Graham Swan
Högskolan i Luleå 1977-09-14
- 49 Bergspänningsmätningar i Stripa gruva
Hans Carlsson
Högskolan i Luleå 1977-08-29
- 50 Lakningsförsök med högaktivt franskt glas i Studsvik
Göran Blomqvist
AB Atomenergi november 1977
- 51 Seismotectonic risk modelling for nuclear waste disposal in the Swedish bedrock
F Ringdal
H Gjøystdal
E S Husebye
Royal Norwegian Council for scientific and industrial research
- 52 Calculations of nuclide migration in rock and porous media, penetrated by water
H Häggblom
AB Atomenergi 1977-09-14
- 53 Mätning av dissusionshastighet för silver i lera-sand-blandning
Bert Allard
Heino Kipatsi
Chalmers tekniska högskola 1977-10-15

- 54 Groundwater movements around a repository
- 54:01 Geological and geotechnical conditions
Håkan Stille
Anthony Burgess
Ulf E Lindblom
Hagconsult AB september 1977
- 54:02 Thermal analyses
Part 1 Conduction heat transfer
Part 2 Advective heat transfer
Joe L Ratigan
Hagconsult AB september 1977
- 54:03 Regional groundwater flow analyses
Part 1 Initial conditions
Part 2 Long term residual conditions
Anthony Burgess
Hagconsult AB oktober 1977
- 54:04 Rock mechanics analyses
Joe L Ratigan
Hagconsult AB september 1977
- 54:05 Repository domain groundwater flow analyses
Part 1 Permeability perturbations
Part 2 Inflow to repository
Part 3 Thermally induced flow
Joe L Ratigan
Anthony S Burgess
Edward L Skiba
Robin Charlwood
- 54:06 Final report
Ulf Lindblom et al
Hagconsult AB oktober 1977
- 55 Sorption av långlivade radionuklider i lera och berg,
Del 1
Bert Allard
Heino Kipatsi
Jan Rydberg
Chalmers tekniska högskola 1977-10-10
- 56 Radiolys av utfyllnadsmaterial
Bert Allard
Heino Kipatsi
Jan Rydberg
Chalmers tekniska högskola 1977-10-15
- 57 Stråldoser vid haveri under sjötransport av kärnbränsle
Anders Appelgren
Ulla Bergström
Lennart Devell
AB Atomenergi 1978-01-09
- 58 Strålrisker och högsta tillåtliga stråldoser för människan
Gunnar Walinder
FOA 4 november 1977

- 59 Tectonic Lineaments in the Baltic from Gävle to Simrishamn
Tom Flodén
Stockholms Universitet 1977-12-15
- 60 Förarbeten för platsval, berggrundsundersökningar
Sören Scherman

Berggrundvattenförhållande i Finnsjöområdet
nordöstra del
Carl-Erik Klockars
Ove Persson
Sveriges Geologiska Undersökning januari 1978
- 61 Permeabilitetsbestämningar
Anders Hult
Gunnar Gidlund
Ulf Thoregren

Geofysisk borrhålmätning
Kurt-Åke Magnusson
Oscar Duran
Sveriges Geologiska Undersökning januari 1978
- 62 Analyser och åldersbestämningar av grundvatten på stora
djup
Gunnar Gidlund
Sveriges Geologiska Undersökning 1978-02-14
- 63 Geologisk och hydrogeologisk grunddokumentation av
Stripa försöksstation
Andrei Olkiewicz
Kenth Hansson
Karl-Erik Almén
Gunnar Gidlund
Sveriges Geologiska Undersökning februari 1978
- 64 Spänningsmätningar i Skandinavisk berggrund - förutsättningar
resultat och tolkning
Sten G A Bergman
Stockholm november 1977
- 65 Säkerhetsanalys av inkapslingsprocesser
Göran Carleson
AB Atomenergi 1978-01-27
- 66 Några synpunkter på mekanisk säkerhet hos kapsel för
kärnbränsleavfall
Fred Nilsson
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm februari 1978
- 67 Mätning av galvanisk korrosion mellan titan och bly samt
mätning av titans korrosionspotential under γ -bestrålning
3 st tekniska PM
Sture Henrikson
Stefan Poturaj
Maths Åsberg
Derek Lewis
AB Atomenergi januari-februari 1978

- 68 Degraderingsmekanismer vid bassänglagring och hantering
av utbränt kraftreaktorbränsle
Gunnar Vesterlund
Torsten Olsson
ASEA-ATOM 1978-01-18
- 69 A three-dimensional method for calculating the hydraulic
gradient in porous and cracked media
Hans Häggblom
AB Atomenergi 1978-01-26
- 70 Lakning av bestrålat UO_2 -bränsle
Ulla-Britt Eklund
Roland Forsyth
AB Atomenergi 1978-02-24
- 71 Bergspricktätning med bentonit
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1977-11-16
- 72 Värmeledningsförsök på buffertsubstans av kompakterad
bentonit
Sven Knutsson
Högskolan i Luleå 1977-11-18
- 73 Self-injection of highly compacted bentonite into rock
joints
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-02-25
- 74 Highly compacted Na bentonite as buffer substance
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-02-25
- 75 Small-scale bentonite injection test on rock
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-03-02
- 76 Experimental determination of the stress/strain situation
in a sheared tunnel model with canister
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-03-02
- 77 Nuklidvandring från ett bergförvar för utbränt bränsle
Bertil Grundfelt
Kemakta konsult AB, Stockholm
- 78 Bedömning av radiolys i grundvatten
Hilbert Christenssen
AB Atomenergi 1978-02-17
- 79 Transport av oxidants and radionuclides through
a clay barrier
Ivar Neretnieks
Kungsl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-02-20

- 80 Utdiffusion av svårlösliga nuklider ur kapsel efter kapselgenombrott
Karin Andersson
Ivars Neretnieks
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-03-07
- 81 Tillverkning av kopparkapsel
Kåre Hannerz
Stefan Sehlstedt
Bengt Lönnerberg
Liberth Karlson
Gunnar Nilsson
ASEA, ASEA-ATOM
- 82 Hantering och slutförvaring av aktiva metalledar
Bengt Lönnerberg
Alf Engelbrektsson
Ivars Neretnieks
ASEA-ATOM, VBB, KTH
- 83 Hantering av kapslar med använt bränsle i slutförvaret
Alf Engelbrektsson
VBB Stockholm april 1978
- 84 Tillverkning och hantering av bentonitblock
Alf Engelbrektsson
Ulf Odebo
ASEA, VBB
- 85 Beräkning av kryphastigheten hos ett blyhölje innehållande en glaskropp under inverkan av tyngdkraften
Anders Samuelsson
- Förändring av krypegenskaperna hos ett blyhölje som följt av en mekanisk skada
Göran Eklund
Institutet för Metallforskning september 1977 - april 1978
- 86 Diffusivitetmätningar av metan och väte i våt lera
Ivars Neretnieks
Christina Skagius
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-01-09
- 87 Diffusivitetmätningar i våt lera Na-lignosulfonat, Sr^{2+} , Cs
Ivars Neretnieks
Christina Skagius
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-03-16
- 88 Ground water chemistry at depth in granites and gneisses
Gunnar Jacks
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm april 1978
- 89 Inverkan av glaciation på en deponeringsanläggning belägen i urberg 500 m under markytan
Roland Pusch
Högskolan i Luleå 1978-03-16

- 90 Koppar som kapslingsmaterial för icke upparbetat kärnbränsleavfall - bedömning ur korrosionssynpunkt
Lägesrapport 1978-03-31
Korrosionsinstitutet och dess referensgrupp
- 91 Korttidsvariationer i grundvattnets trycknivå
Lars Y Nilsson
Kungliga Tekniska Högskolan Stockholm september 1977
- 92 Termisk utvidgning hos granitoida bergarter
Ove Stephansson
Högskolan i Luleå april 1978
- 93 Preliminary corrosion studies of glass ceramic code 9617 and a sealing frit for nuclear waste canisters
I D Sundquist
Corning Glass Works 78-03-14
- 94 Avfallsströmmar i upparbetningsprocessen
Birgitta Andersson
Ann-Margret Ericsson
Kemakta mars 1978
- 95 Separering av C-14 vid upparbetningsprocessen
Sven Brandberg
Ann-Margret Ericsson
Kemakta mars 1978
- 96 Korrosionsprovning av olegerat titan i simulerade deponeringsmiljöer för upparbetat kärnbränsleavfall
Sture Henrikson
Marian de Pourbaix
AB Atomenergi 1978-04-24
- 97 Colloid chemical aspects of the "confined bentonite concept"
Jean C Le Bell
Ytkemiska Institutet 1978-05-07
- 98 Sorption av långlivade radionuklider i lera och berg
Del 2
Bert Allard
Heino Kipatsi
Börje Torstenfelt
Chalmers Tekniska Högskola 1978-04-20
- 99 Lakning av högaktivt franskt glas
Lägesrapport 1978-06-01
Göran Blomqvist
AB Atomenergi
- 100 Dos och dosinteckning från grundvattenburna radioaktiva ämnen vid slutförvaring av använt kärnbränsle
Ronny Bergman
Ulla Bergström
Sverker Evans
AB Atomenergi

- 101 Utläckning av Ni-59 från ett bergförvar
Ivars Neretnieks
Karin Andersson
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm 1978-04-24
- 102 Metod att bocka bestrålade bränslestavar
Torsten Olsson
ASEA-ATOM 1978-03-29
- 103 Some aspects on colloids as a means for transporting
radio nuclides
Ivars Neretnieks
Kungl Tekniska Högskolan Stockholm
- 104 Finit elementanalys av bentonitfyllt bergförvar
Ove Stephansson
Kenneth Mäki
Tommy Groth
Per Johansson
Högskolan i Luleå
- 105 Neutroninducerad aktivitet i bränsleelementdetaljer
Nils A Kjellbert
AB Atomenergi 1978-03-30
- 106 Strålningsnivå och till vatten deponerad strålnings-
energi utanför kapslar i slutförvaret
Klas Lundgren
ASEA-ATOM 1978-05-29
- 107 Blyinfodrad titankapsel för upparbetat och glasat
kärnbränsleavfall - Bedömning ur korrosionssynpunkt
Korrosionsinstitutet och dess referensgrupp. Slutrapport
1978-05-25
- 108 Criticality in a spent fuel repository in wet crystalline
rock
Peter Behrenz
Kåre Hannerz
ASEA-ATOM 1978-05-30
- 109 Läckningsbar spaltaktivitet
Lennart Devell
Rolf Hesböl
AB Atomenergi
- 110 Finita elementanalyser
O Stephansson
Högskolan i Luleå
- 111 Nuklidhalter i använt LWR-bränsle och i högaktivt
avfall från återcykling av plutonium i PWR
Nils Kjellbert
AB Atomenergi
- 112 Säkerhetsanalys av hanteringsförfarandet vid inkapsling
av utbränt bränsle i kopparkapsel
Erik Nordesjö
ASEA-ATOM 1978-03-20